

Rozdział III

Teraźniejszość i przyszłość nauki o finansach. Instytut Finansów

Monika Marcinkowska, Anna Szymańska

Instytut Finansów powstał w 2006 r., z inicjatywy prof. dr hab. Krystyny Piotrowskiej-Marczak¹, co było efektem rosnącej roli finansów i nauki o finansach, w tym badań prowadzonych przez pracowników Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego (do tej pory prowadzonych w ramach jednej katedry). Wzrost znaczenia zarządzania finansami – zarówno w skali makro, mezo, jak i mikro, był impulsem do silnego rozwoju tego obszaru badań i dydaktyki, co skutkowało także zmianami instytucjonalnymi na Wydziale. Prof. Krystyna Piotrowska-Marczak była pierwszą dyrektorką Instytutu. Następnie – w latach 2010–2022 – kierownictwo sprawowała prof. Monika Marcinkowska, a obecnie dyrektorką jest dr hab. Anna Szymańska, prof. UŁ.

89

Współczesne wyzwania finansów w takich obszarach jak polityka finansowa państwa, stabilność systemu finansowego, ochrona konsumentów na rynku usług finansowych, cyberbezpieczeństwo, wykorzystanie nowoczesnej technologii, w tym sztucznej inteligencji, zrównoważone finanse, aspekty etyczne w finansach czy problemy funkcjonowania sektora publicznego, wpływają na kierunki rozwoju nauki o finansach. Znajduje to odzwierciedlenie w rozwoju naukowym pracowników IF, którzy prowadzą badania w obszarze rynków kapitałowych i ubezpieczeniowych, bankowości i finansów publicznych. Efektem badań naukowych (prowadzonych zarówno w ramach grantów finansowanych przez instytucje zewnętrzne, jak i projektów własnych) są liczne publikacje oraz awanse naukowe.

W latach 2014–2024 w IF tytuł naukowy profesora uzyskały cztery osoby: prof. dr hab. Monika Marcinkowska (w 2014 r.), prof. dr hab. Jerzy Gajdka (w 2015 r.), prof. dr hab. Janusz Brzeszczyński (w 2020 r.) i prof. dr hab. Beata Guziejewska (w 2023 r.).

¹ Wówczas pod nazwą: Instytut Finansów, Bankowości i Ubezpieczeń.

Prof. dr hab. Monika Marcinkowska prowadzi badania przede wszystkim w obszarze efektywności regulacji finansowych, praktyk w zakresie ładu korporacyjnego banków, zarządzania ryzykiem bankowym oraz zapewnieniem przejrzystości tych instytucji, umożliwiającej sprawowanie dyscypliny rynkowej. Istotnym obszarem jej dociekań naukowych jest aspekt odpowiedzialności instytucji finansowych oraz wdrażania przez nie idei zrównoważonego rozwoju. Prof. M. Marcinkowska działa na rzecz rozwoju i współpracy polskiego środowiska naukowego (m.in. od roku 2011 jest członkinią Komitetu Nauk o Finansach PAN, w latach 2013–2019 była członkinią Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych). Angażuje się także we współpracę z otoczeniem gospodarczym (m.in. w latach 2016–2024 była członkinią grupy doradczej przy Europejskim Urzędzie Nadzoru Bankowego, współpracowała z Komitetem Standardów Rachunkowości, jest członkinią rad programowych i prelegentką licznych konferencji adresowanych do praktyków sektora finansowego, kieruje studiami podyplomowymi realizowanymi we współpracy z praktykami biznesowymi).

Przedmiotem zainteresowań naukowych prof. dr hab. Jerzego Gajdki są zagadnienia z zakresu rynków kapitałowych oraz zarządzania finansami przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem problemów związanych z ESG oraz reakcją rynku kapitałowego na komunikaty NBP. Profesor od 2018 r. jest członkiem Komitetu Nauk o Finansach PAN, zaś od 2023 r. członkiem Doradczego Komitetu Naukowego przy Rzeczniku Finansowym. Jest też członkiem Komisji Egzaminacyjnej dla Doradców Inwestycyjnych przy Komisji Nadzoru Finansowego.

Prof. dr hab. Janusz Brzeszczyński zajmuje się badaniem rentowności i ryzyka inwestycji na rynku finansowym. Jest stypendystą prestiżowych stypendiów naukowych, w tym m.in. Fundacji Fulbrighta (w USA), Fundacji Humboldta (w Niemczech) oraz ESKAS (w Szwajcarii).

Obecnie prof. dr hab. Beata Guziejewska kontynuuje badania poświęcone rozszerzaniu się sektora publicznego i zwiększaniu wydatków publicznych (hipoteza Lewiatana), podejmując nowe wątki związane ze zmianą struktury wydatków. Rozwija również nowe kierunki badań poświęcone przede wszystkim polityce fiskalnej w turbulentnym otoczeniu, dotyczą one wybranych aspektów polityki podatkowej w Polsce i jej konsekwencji społecznych.

W minionym dziesięcioleciu stopień doktora habilitowanego uzyskało 11 pracowników IF², natomiast stopień doktora 20 pracowników³.

² W 2014 r.: dr Iwona Laskowska; w 2015 r.: dr Agnieszka Czajkowska, dr Dagmara Hajdys; w 2016 r.: dr Janusz Brzeszczyński, dr Anna Szymańska; w 2019 r.: dr Joanna Fila; w 2020 r.: dr Monika Bolek, dr Jurij Klapkiv, dr Tomasz Uryszek; w 2024 r.: dr Tomasz Schabek, dr Joanna Stawska.

³ W 2014 r.: mgr Krzysztof Świeszczak, mgr Marika Ziemia; w 2015 r.: mgr Tomasz Schabek; w 2016 r.: mgr Małgorzata Jabłońska; w 2017 r.: mgr Dominik Kubacki,

Instytut Finansów jest jednym z największych instytutów funkcjonujących na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym, zarówno pod względem liczby katedr i zatrudnionych pracowników, jak i studentów. W ramach Instytutu funkcjonuje siedem katedr:

Katedra Bankowości pod kierownictwem prof. dr hab. Moniki Marcinkowskiej. Działalność naukowo-badawcza pracowników Katedry Bankowości dotyczy przede wszystkim zagadnień związanych z regulacjami sektora finansowego oraz działalności instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego, służących zapewnieniu stabilności systemu finansowego, z ryzykiem bankowym i skutecznymi metodami zarządzania nim, a także modelami biznesowymi banków. Innym znaczącym nurtem badań jest alfabetyzacja finansowa oraz ochrona konsumentów na rynku finansowym (w tym poszukiwanie optymalnego jej zakresu – zwłaszcza w kontekście nierównowagi stron oraz pokusy nadużyć). Kolejnym obszarem badań są zrównoważone finanse (w szczególności strategię i działania banków). Istotnym polem dociekań naukowych pracowników Katedry są innowacje finansowe i ich wpływ na działalność tradycyjnych instytucji finansowych oraz podmiotów sektora FinTech (w szczególności w obszarze płatności oraz robotyzacji i automatyzacji).

Katedra Bankowości Centralnej i Pośrednictwa Finansowego pod kierownictwem dr hab. Iwony D. Czechowskiej, prof. UŁ. Działalność naukowo-badawcza pracowników Katedry od lat koncentruje się na zagadnieniach związanych ze stabilnością systemu finansowego, z ochroną konsumentów na rynku bankowym. Na polityce pieniężnej, polityce fiskalnej, wpływie *policy mix* na działalność inwestycyjną przedsiębiorstw. W ostatnim dziesięcioleciu zakres zainteresowań Katedry został poszerzony o zagadnienia związane z finansjalizacją gospodarki, powiązaniami pomiędzy światem technologii i finansów (FinTech), działalnością jednostek samorządu terytorialnego, w tym współpracy sektora publicznego z prywatnym w ramach formuły partnerstwa publiczno-prywatnego, działaniami na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz procesami rewitalizacyjnymi miast.

Katedra Finansów Korporacji pod kierownictwem dr hab. Moniki Bolek, prof. UŁ (od 2020 r., wcześniej dr. hab. Radosława Pastusiaka, prof. UŁ), w której badania prowadzone są głównie w obszarach: determinanty wzrostu przedsiębiorstw na rynku kapitałowym, upadłości, funkcjonowania giełd, efektywności rynku, racjonalności podejmowania

decyzji przez inwestorów, odporności finansowej przedsiębiorstw i ESG, finansowania gospodarstw rolnych i szpitali, determinanty obrotu bezgotówkowego, korupcji i luk VAT.

Katedra Finansów Publicznych pod kierownictwem prof. dr hab. Beaty Guziejewskiej, której pracownicy prowadzą badania m.in. nt. finansów samorządu terytorialnego, wydatków publicznych, rozwoju zrównoważonego oraz ekonomiki i finansowania kultury. Nowe kierunki badań są poświęcone podatkom: luce podatkowej, ryzyku podatkowemu, zarządzaniu podatkami z punktu widzenia państwa i podatnika.

Katedra Finansów i Rachunkowości MSP pod kierownictwem dr hab. Doroty Burzyńskiej, prof. UŁ (do 2014 r. pod kierownictwem prof. Bożeny Mikołajczyk), której pracownicy zajmują się przede wszystkim badaniami nt. szeroko pojętej problematyki funkcjonowania sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, inwestycji ekologicznych, zrównoważonego rozwoju, podatków i opłat lokalnych, systemu zamówień publicznych, w tym zrównoważonych i zielonych zamówień publicznych, rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, rachunkowości behawioralnej, raportowania niefinansowego, oceny efektywności funkcjonowania podmiotów gospodarczych, audytu wewnętrznego i kontroli w sektorze prywatnym i publicznym, dotyczą też problematyki oszustw i nadużyć finansowych w gospodarce.

Katedra Rynku i Inwestycji Kapitałowych (do 2017 r. Katedra Ekonomii Przemysłu i Rynku Kapitałowego) do 2024 r. pod kierownictwem prof. dr. hab. Jerzego Gajdki, a obecnie dr. hab. Tomasza Schabka. Pracownicy Katedry Rynku i Inwestycji Kapitałowych publikują prace naukowe w obszarze dotyczącym rynków finansowych, a w szczególności rynków kapitałowych. Poszczególne zagadnienia dotyczą: inwestycji alternatywnych, inwestycji społecznie odpowiedzialnych, wpływu informacji makroekonomicznych na rynki finansowe, ryzyka i rentowności na rynkach finansowych, zarządzania finansowego, rynku energii, polityki dywidendy.

Katedra Ubezpieczeń pod kierownictwem dr hab. Anny Szymańskiej, prof. UŁ (od 2017 r., wcześniej prof. dr. hab. Stanisława Wieteski), której pracownicy prowadzą badania przede wszystkim w obszarach ubezpieczeń gospodarczych i społecznych, zarządzania ryzykiem, rynku pracy i rachunkowości. Nowe kierunki badań to: IsurTech, upadłość przedsiębiorstw, dysfunkcyjne praktyki na rynkach finansowych, rozwój sektora ubezpieczeniowego i bankowego.

Pracownicy IF wspierają rozwój naukowy studentów poprzez współpracę w ramach kół naukowych i Studenckiej Kliniki Finansów. Przy IF działają trzy studenckie koła naukowe, które angażują studentów w różnorodne projekty o charakterze zarówno naukowym, jak i rozwijającym szereg kompetencji społecznych.

Studenckie Koło Naukowe PROGRESS powstało 1 kwietnia 1993 r. i działa nieprzerwanie od ponad 30 lat. Opiekunami Koła byli: prof. dr hab. Krystyna Piotrowska-Marczak i prof. dr hab. Beata Guziejewska, a aktualnie tę funkcję pełni dr hab. Tomasz Uryszek, prof. UŁ. Obecnie Koło liczy kilkudziesięciu członków i realizuje liczne, cykliczne projekty naukowe, dydaktyczne i organizacyjne o zasięgu ogólnopolskim. Zaliczyć do nich można m.in. konkursy z rachunkowości (Progress Accounting Competition), konferencje naukowe (Financial Progress Conference), wydawanie własnego czasopisma „Forward”, Konferencje o Metodach Pamięciowych i Aspektach Samodoskonalenia (KOMPAS), szkolenia i warsztaty (Finance Week) i wiele innych. Członkowie SKN PROGRESS angażują się także w liczne aktywności charytatywne.

Studenckie Koło Naukowe INWESTOR zostało założone przez profesora Jerzego Gajdkę w 2004 r., a obecnie jej opiekunem jest dr Rafał Wolski. Nieprzerwanie, prężnie działające od tamtego czasu Koło każdego roku realizuje co najmniej 10 projektów, w których uczestniczą tysiące studentów z całej Polski, poszerzając wiedzę i doświadczenie. Misją SKN Inwestor jest aktywizacja i wspieranie inicjatyw studenckich, szerzenie wiedzy z zakresu doradztwa biznesowego oraz budowanie trwałych relacji między środowiskiem akademickim a biznesowym. Działając przy Instytucie Finansów, Koło znalazło swoje miejsce, w którym zainteresowania studentów współgrają z profilem jednostki macierzystej. Zainteresowania naukowe członków SKN Inwestor ewoluują wraz ze zmianami pokoleniowymi w składzie Koła. Obszary badawcze koncentrowały się niegdyś na rynku kapitałowym, następnie studenci podjęli próbę analizy i badania rynku nieruchomości, w tym lokalnego, łódzkiego, by obecnie interesować się takimi kierunkami, jak zastosowanie sztucznej inteligencji w biznesie. Wyniki prac studentów i zapraszanych osób prezentowane są na łamach magazynu „Deal” i w ramach projektu „International Conference”.

Studenckie Koło Naukowe DECYZJE FINANSOWE to organizacja, która powstała w 2022 r., jednocząca studentów będących pasjonatami różnych dziedzin świata finansów i ekonomii. Motywem SKN Decyzje Finansowe jest badanie zmieniającej się gospodarki pod kątem finansowym oraz ekonomicznym. Studenci starają się poprzez proces dzielenia się wiedzą i doświadczeniami uświadamiać oraz edukować na temat tego, jak podejmować właściwe decyzje finansowe. Organizują ciekawe szkolenia (SAP Day, PIT Day, BIK Day czy Loan Day i inne). Ponadto działają w Studenckiej Klinice Finansów oraz wspierają organizację międzynarodowej konferencji pt. Protection and Security in the Financial Market, która odbywa się cyklicznie na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ. Opiekunem naukowym SKN Decyzje Finansowe jest dr hab. Joanna Stawska, prof. UŁ.

Studencka Klinika Finansów (SKF) działa od 2015 r. Tworzą ją studenci kierunków, nad którymi opiekę sprawuje Instytut Finansów. Opiekę merytoryczną nad działaniami studentów pełnią pracownicy naukowcy Instytutu Finansów. W latach 2019–2025 działalność SKF koncentruje się wokół edukacji finansowej. W tym czasie zrealizowano autorskie projekty: Lekcja przedsiębiorczości ze studentami SKF, IV edycja projektu Edukacja finansowa dzieci i młodzieży oraz projekt współfinansowany przez NBP pt. Uczelnie – szkołom. O finansach z NBP. Finanse. Wiem i rozumiem. SKF jest współorganizatorem konferencji naukowej Ochrona konsumenta na rynku usług finansowych.

Jak wspomniano, pod opieką IF znajdują się trzy kierunki studiów realizowanych na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym: Finanse i rachunkowość, Bankowość i finanse cyfrowe oraz Rynek finansowy – Doradztwo inwestycyjne. Kierunek Finanse i rachunkowość (przekształcony z kierunku Finanse i bankowość) od lat cieszy się największym zainteresowaniem osób aplikujących na Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny (jest to kierunek, na którym studiuje najwięcej studentów). Kierunek Bankowość i finanse cyfrowe powstał w roku 2015 (I stopień) i 2018 (II stopień). To studia o profilu praktycznym, które powstały i realizowane są we współpracy z instytucjami sektora finansowego i IT. Program tych studiów (w szczególności specjalności bankowo-finansowych) przygotowuje do egzaminów umożliwiających uzyskanie certyfikatów w ramach Systemu Standardów Kwalifikacyjnych. Specjalność Bankowość 4.0 ma akredytację Związku Banków Polskich. Oba kierunki uzyskały pozytywne oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a kierunek Bankowość i finanse cyfrowe dodatkowo został uhonorowany przez PKA Certyfikatem Doskonałości Kształcenia w kategorii Partner dla rozwoju – doskonałość we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Kierunek Rynek finansowy powstał w roku 2014, później zaś przekształcono go w studia Rynek finansowy – Doradztwo inwestycyjne (studia II st.). Studia te są prowadzone zgodnie z umową podpisaną w 2023 r. z Komisją Nadzoru Finansowego, dzięki czemu absolwenci mogą zostać wpisani na listę doradców inwestycyjnych, bez konieczności zdawania dodatkowych egzaminów. Studia te mają również akredytację Instytutu CFA, globalnej i prestiżowej organizacji non-profit, zrzeszającej profesjonalistów z branży finansowej i inwestycyjnej. Instytut jest najbardziej znany z nadawania tytułu Chartered Financial Analyst® (CFA®), który jest uważany za „złoty standard” w dziedzinie finansów i inwestycji na całym świecie. Inicjatorem kierunku był prof. dr hab. Jerzy Gajdka, a opiekę merytoryczną nad nim sprawuje dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ, wraz z Katedrą Rynku i Inwestycji Kapitałowych.

Ponadto pracownicy Instytutu zaangażowani są w edukację praktyków życia gospodarczego. Wielu z nich prowadzi szkolenia, a dr Iwa

Kuchciak jest członkinią Komitetu Standardów Kwalifikacyjnych przy Związku Banków Polskich. Duże znaczenie dla rozwoju kadr mają także studia podyplomowe prowadzone przez Instytut. Do 2014 r. zrealizowano kilkanaście edycji studiów podyplomowych Bankowość (ich kierownikiem był najpierw dr Henryk Mikulski, a następnie prof. Monika Marcinkowska). W latach 2013–2016 IF prowadził studia podyplomowe Audyt i kontrola wewnętrzna, których opiekunem była prof. dr hab. Bożena Miłkołajczyk. Od 2023 r. prowadzone są studia podyplomowe FinTech, utworzone i realizowane we współpracy z fundacją Fintech Central Poland oraz Urzędem Miasta Łodzi (kieruje nimi prof. Monika Marcinkowska).

Ważnym obszarem działalności IF jest wydawany nieprzerwanie od 2014 r. kwartalnik „Finanse i Prawo Finansowe” (JoFFL), którego proces publikacji nadzorują pracownicy Katedry Bankowości Centralnej i Pośrednictwa Finansowego. Redaktorem naczelnym czasopisma jest dr hab. Iwona Dorota Czechowska, prof. UŁ. Oprócz wydań kwartalnych (obecnie przygotowywany jest 45. numer czasopisma) publikowane są numery specjalne (5 numerów) poświęcone wybranym zagadnieniom z zakresu funkcjonowania systemu finansowego (np. ekonomice systemów opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie czy wyzwaniom stawianym krajowym politykom podatkowym i międzynarodowym koordynacjom podatkowym – przedstawionym z perspektywy polskiej, hiszpańskiej, jak i międzynarodowej). Czasopismo współpracuje z recenzentami z zagranicznych ośrodków naukowych, z takich krajów jak: Niemcy, Portugalia, Ukraina, Łotwa, Francja, Czechy, Słowacja, Turcja, Chorwacja, Finlandia, Szwajcaria, Hiszpania, Stany Zjednoczone, RPA, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Japonia, Korea Południowa, czy Malezja. Jest jednym z niewielu czasopism naukowych w Polsce, którego zakres tematyczny obejmuje ekonomię, finanse, zarządzanie oraz nauki prawne, co otwiera możliwości publikacyjne przed autorami zajmującymi się tematyką z pogranicza finansów i prawa, a także nauki socjologiczne uwzględniające społeczny aspekt finansów. Głównym celem czasopisma jest wspieranie rozwoju i upowszechniania nowatorskich badań w dziedzinie finansów, zwiększenie zrozumienia, analizy i artykulacji krytycznych zjawisk i mechanizmów finansowych z zakresu: bankowości, ochrony konsumentów na rynkach finansowych, finansów korporacyjnych, etyki finansów, ubezpieczeń, polityki makroostrożnościowej i polityki pieniężnej, finansów publicznych oraz wyzwań prawnych i regulacyjnych.

Instytut Finansów, a przede wszystkim Katedra Bankowości Centralnej i Pośrednictwa Finansowego, od 2016 r. corocznie organizują konferencję pt. Ochrona konsumentów na rynku usług finansowych (Protection and Security in the Financial Market). Od 2023 r. konferencja ma charakter międzynarodowy. Celem jest wymiana poglądów i doświadczeń

związanych z problematyką ochrony i bezpieczeństwa uczestników rynku usług finansowych, zwłaszcza konsumentów w Polsce i za granicą. Konferencja jest płaszczyzną do dyskusji o stanie i perspektywach bezpieczeństwa finansowego oraz roli i znaczeniu edukacji finansowej w budowaniu świadomości konsumentów w obszarze bezpieczeństwa finansowego.

Katedra Bankowości

Przedmiot zainteresowań i metody prowadzonych badań naukowych

Katedra Bankowości utworzona została w 2006 r. i pod kierownictwem Profesor Moniki Marcinkowskiej prowadzi badania nad kluczowymi aspektami funkcjonowania sektora bankowego i finansowego, łącząc podejście teoretyczne z analizą empiryczną oraz bogatym doświadczeniem praktycznym, zdobytym przez pracowników Katedry w trakcie pracy zawodowej w instytucjach finansowych, organach nadzorczych i firmach doradczych.

Badania mają charakter interdyscyplinarny i obejmują wieloaspektowe analizy ewoluujących trendów i zmian zachodzących w sektorach bankowym i finansowym, w tym kwestie stabilności i regulacji systemu bankowego, zarządzania instytucjami finansowymi, adaptacji do innowacji technologicznych, zrównoważonego rozwoju w finansach oraz specyfiki funkcjonowania sektora w zmieniającym się otoczeniu gospodarczym. Analizy łączą podejście teoretyczne i empiryczne, integrując aspekty regulacyjne, zarządcze, technologiczne oraz społeczne, a także ich wzajemne oddziaływanie. Tematyka badawcza ewoluuje w odpowiedzi na dynamiczne uwarunkowania rynkowe i regulacyjne, uwzględniając wpływ innowacji technologicznych, zmian demograficznych oraz klimatycznych.

Kierunki i tematyka badań oraz ich liderzy

Kierownik Katedry Bankowości, Profesor Monika Marcinkowska, w latach 2010–2022 pełniła funkcję Dyrektora Instytutu Finansów, sprawując opiekę merytoryczną nad trzema kierunkami studiów. W latach 2008–2014 była kierownikiem Studiów Podyplomowych Bankowość, a od roku 2023 jest kierownikiem Studiów Podyplomowych FinTech, prowadzonych we współpracy z Urzędem Miasta Łodzi i fundacją Fintech Central Poland. Prof. M. Marcinkowska jest autorką dziesięciu i współautorką kilkunastu monografii naukowych, a także autorką ponad 250 artykułów naukowych i rozdziałów w monografiach, wielokrotnie nagradzaną za naukowy dorobek, w szczególności Nagrodą za Osiągnięcia w Dziedzinie Nauki Zarządzania Finansami – Beta, nagrodą w Konkursie Komitetu Nauk o Finansach

Polskiej Akademii Nauk promującym wybitne osiągnięcia w zakresie finansów oraz Nagrodą Rektora UŁ za najlepszy podręcznik akademicki i czterokrotnie – Nagrodą Rektora za działalność naukową. M. Marcinkowska współpracowała z Komitetem Standardów Rachunkowości i w 18 edycjach była jurorką w konkursie na najlepszy raport spółki giełdowej. Za zaangażowanie w działalność szkoleniową i edukatorską, służącą rozwojowi polskiego systemu finansowego została uhonorowana tytułem *Człowiek Roku Corporate Governance*. W latach 2016–2024 była członkinią Grupy Interesariuszy Bankowych przy Europejskim Urzędzie Nadzoru Bankowego. W latach 2013–2019 była członkinią Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, zaś od 2011 r. Komitetu Nauk o Finansach Polskiej Akademii Nauk (w kadencji 2015–2019 pełniła funkcję wiceprzewodniczącej).

Pod kierownictwem prof. Moniki Marcinkowskiej pracownicy Katedry Bankowości rozwijają kariery naukowe, uczestnicząc w projektach badawczych i grantach krajowych oraz międzynarodowych, publikując rezultaty prowadzonych badań, a także angażując się we współpracę z otoczeniem gospodarczym. W ciągu minionych 10 lat miały miejsce awanse naukowe pracowników i współpracowników Katedry: w 2021 r. doktor Tomasz Uryszek uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia i finanse, a następnie objął stanowisko profesora Uniwersytetu Łódzkiego (pełnił jednocześnie w latach 2012–2020 funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Finansów UŁ, a od 2020 r. był prodziekanem Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego ds. studenckich); pięć osób uzyskało stopień doktora (w 2014 r. Marika Ziemia i Krzysztof Świeszczak, w 2016 r. Dominik Kubacki, w 2017 r. Justyna Chojnacka-Duraj, a w 2022 r. Alladyn Elmgasbi).

Zainteresowania naukowe pracowników Katedry znajdują odzwierciedlenie w realizowanych na przestrzeni ostatnich lat badaniach, finansowanych zarówno ze źródeł wewnętrznych, jak i z grantów krajowych i międzynarodowych (fundowanych przez instytucje publiczne i prywatne). Jednym z kluczowych obszarów działalności badawczej jest współpraca z prestiżowymi ośrodkami naukowymi, czego przykładem jest udział w projektach UE (grant European Union Sustainable Finance and Law – EUSFiL, realizowany przez prof. Monikę Marcinkowską i dr Iwę Kuchciak, a kierowany przez naukowców z Uniwersytetu w Genui; grant Regulating Finance in a Post-Sectoral World, realizowany przez prof. M. Marcinkowską, kierowany przez badaczy z KE Leuven; cztery projekty realizowane przez dr Iwę Kuchciak, finansowane ze środków Komisji Europejskiej, w tym w ramach programu Horyzont 2020, a także dwa projekty w programie Erasmus+). Pracownicy Katedry byli także zaangażowani w cztery projekty finansowane przez Narodowe Centrum Nauki (NCN) oraz pełnili rolę wykonawców w ramach Grantów

dla Młodych Naukowców, Ek-Soc Grantów, a także projektu badawczego Instytutu Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych.

Katedra Bankowości aktywnie angażuje się w kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr dla sektora finansowego, łącząc wiedzę teoretyczną z praktycznym przygotowaniem do pracy w instytucjach bankowych i przedsiębiorstwach. Pracownicy Katedry zaangażowani są w realizację programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem powstałego z inicjatywy ZBP, uzyskując wyróżnienia i wspierając rozwój kompetencji studentów poprzez współpracę z instytucjami finansowymi. Uczestniczą również w inicjatywach ZBP, współtworząc standardy edukacyjne i współpracując z sektorem bankowym. Docenieniem tych aktywności jest uhonorowanie Profesor Moniki Marcinkowskiej srebrnym medalem Mikołaja Kopernika ZBP, a dr Iwy Kuchciak brązowym medalem Mikołaja Kopernika ZBP.

Dorobek naukowy (synteza wyników ostatniego dziesięciolecia)

Dorobek naukowy Katedry Bankowości odzwierciedla szerokie spektrum badań prowadzonych w obszarze finansów i bankowości oraz ich znaczący wkład w rozwój nauki i praktyki gospodarczej. Wyniki badań są prezentowane w renomowanych czasopismach naukowych, monografiach oraz na konferencjach krajowych i międzynarodowych.

98 Badania Katedry Bankowości w obszarze stabilności sektora bankowego koncentrują się na identyfikacji czynników determinujących odporność banków na wstrząsy makroekonomiczne oraz analizie efektywności mechanizmów regulacyjnych (Marcinkowska, Wdowiński, 2016). Szczegółowo badane są systemy ochrony przed kryzysami finansowymi, w tym wpływ regulacji kapitałowych i nadzorczych na ograniczanie ryzyka systemowego w krajowych i międzynarodowych systemach bankowych. Analizy obejmują również wpływ polityki banków centralnych na stabilność sektora finansowego oraz skuteczność narzędzi interwencyjnych, takich jak programy skupu aktywów i polityka stóp procentowych (Kubacki, 2023). Wyniki badań dostarczają rekomendacji dla instytucji regulacyjnych w zakresie optymalizacji polityki nadzorczej oraz mechanizmów wspierających odporność banków na zmiany cykliczne i kryzysy finansowe (Marcinkowska, 2022a).

Kierunkiem badań nad harmonizacją i konwergencją regulacji finansowych w Unii Europejskiej jest analiza zanikającego tradycyjnego podziału trójczłonowego w sektorze finansowym oraz wynikających z tego rozbieżności w regulacjach i nadzorze. Badania koncentrują się na kluczowych obszarach regulacji finansowej UE z perspektywy międzysektorowej, w tym na regulacjach ostrożnościowych, ładu korporacyjnego oraz zasadach prowadzenia działalności. Celem jest dostarczenie wskazówek dla ustawodawców i decydentów dotyczących ulepszeń

regulacji finansowej UE oraz wsparcie specjalistów ds. prawnych i zgodności w optymalizacji procesów zgodności i stosowania aktualnych ram prawnych (Marcinkowska, 2019).

Dorobek naukowy Katedry Bankowości obejmuje także badania nad zarządzaniem bankiem, w szczególności w kontekście efektywności jego działalności operacyjnej i strategicznej. Analizowane są modele zarządzania aktywami i pasywami, optymalizacja portfeli kredytowych oraz sposoby zarządzania ryzykiem (Marcinkowska, 2023). Ważnym aspektem jest także ocena wpływu strategii banków na ich pozycję rynkową i zdolność do generowania długoterminowej wartości dla akcjonariuszy i klientów (Marcinkowska, 2022b; Marcinkowska 2025). Prowadzone są badania analizujące, w jaki sposób aspekty wolności społecznej i politycznej kształtują wpływ powiązań politycznych na akcję kredytową banków. Wyniki sugerują, że wolność społeczna i polityczna stanowi kluczowy czynnik ograniczający zakłócenia w alokacji zasobów wywołanej przez powiązania polityczne (Cegłowski i in., 2025).

Badania prowadzone w Katedrze obejmują również analizę procesu przymusowej restrukturyzacji banków (Stopczyński, 2020), koncentrując się na kryteriach decyzyjnych dotyczących wszczęcia *resolution* oraz konsekwencjach dla klientów banków. Szczegółowe studia przypadków banków uznanych za upadające lub zagrożone upadłością w Unii Europejskiej, w tym w Polsce, wskazują na trudności w uzasadnieniu *resolution* dla małych i średnich instytucji finansowych (Stopczyński, 2024).

Transformacja cyfrowa sektora finansowego stanowi kluczowy obszar badań, koncentrujący się na zmianach w modelach funkcjonowania banków oraz ich adaptacji do nowych technologii (Ziembra, 2022). Szczegółowo analizowane są technologie FinTech, robotyzacja procesów bankowych (RPA), wykorzystanie sztucznej inteligencji w analizie ryzyka kredytowego oraz wdrażanie nowoczesnych systemów zarządzania relacjami z klientami (Jędrzejka, 2020; Adrianowski, 2022). Badania obejmują również wpływ Big Data na procesy decyzyjne w bankowości oraz strategię banków w zakresie cyfryzacji usług finansowych i relacji z FinTechami (Świeszczak, 2019; Świeszczak, 2023). Istotnym nurtem badań jest także analiza wpływu cyfrowych technologii płatniczych na bezpieczeństwo systemów finansowych oraz zachowania konsumentów korzystających z nowoczesnych usług bankowych (Ziembra, 2024).

W nurcie automatyzacji i cyfryzacji Katedra Bankowości prowadzi badania nad wpływem nowoczesnych technologii na procesy księgowe i sprawozdawczość finansową (Jędrzejka 2019). Analizuje także rozwój transparentności sprawozdawczości finansowej spółek giełdowych oraz zmiany w ujawnieniach korporacyjnych (Kubacki, 2019). Wyniki badań wskazują, że cyfryzacja redefiniuje standardy przejrzystości

i odpowiedzialności korporacyjnej, wspierając zarządzanie finansami (Jędrzejka, 2016), jak również stanowi warunek sprawowania dyscypliny rynkowej (Marcinkowska, 2018).

Kwestia konieczności dostosowania modeli biznesowych banków do zmieniającego się otoczenia jest także podnoszona w odniesieniu do zmian wywołanych pandemią COVID-19 (Adrianowski, 2019; Adrianowski, 2020). Szczególny nacisk położony jest na badanie strategii podejmowanych wobec kluczowych interesariuszy, takich jak pracownicy, klienci, inwestorzy czy społeczeństwo, w celu minimalizacji skutków kryzysu. Analizy te obejmują ocenę działań banków w wymiarze prawnym, ekonomicznym oraz społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w stabilizowaniu gospodarki i budowaniu zaufania w warunkach niepewności (Marcinkowska, 2020; Ławrynowicz, Marcinkowska, 2020). Kierunki badań uwzględniają także bezpośrednie i pośrednie skutki pandemii COVID-19 dla polskiego sektora bankowego, ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych przez rząd, bank centralny, nadzór bankowy oraz same banki w celu utrzymania zdolności sektora do finansowania gospodarki (Kulińska-Sadłocha, Marcinkowska, Szambelańczyk, 2020), a także konsekwencji dla edukacji i inkluzji bankowej (Kuchciak, 2023).

100

Ważnym obszarem badań Katedry jest analiza wpływu zrównoważonych finansów i społecznej odpowiedzialności instytucji bankowych na długoterminowy rozwój gospodarki (Gajdka i in., 2024; Ziolo, Spoz, Kulińska-Sadłocha, 2021). Badania koncentrują się na integracji zasad ESG (*Environmental, Social, and Governance*) w działalności banków, ich wpływie na strategię zarządzania ryzykiem oraz decyzje inwestycyjne zgodne z zasadami społecznej odpowiedzialności (Kulińska-Sadłocha, 2024; Kulińska-Sadłocha, Krosiński 2025). Analizowane są również mechanizmy finansowania transformacji ekologicznej oraz wpływ regulacji środowiskowych na działalność instytucji finansowych. Rozważana jest także rola banków centralnych w tym kontekście (Marcinkowska i in., 2024). Przedmiotem badań jest integracja ryzyka ESG jako ryzyka przekrojowego, które przenika wszystkie obszary działalności instytucji finansowych i wpływa na długoterminową stabilność sektora bankowego, ubezpieczeniowego oraz rynku kapitałowego (Marcinkowska, 2022b). Analiza koncentruje się na identyfikacji mechanizmów transmisji tego ryzyka oraz sposobach jego uwzględniania w polityce zarządzania ryzykiem, regulacjach ostrożnościowych i strategiach zrównoważonego finansowania (Kulińska-Sadłocha, 2022).

Kwestia edukacji finansowej społeczeństwa stanowi kolejny obszar badań Katedry Bankowości. Badania koncentrują się na skuteczności regulacji chroniących klientów banków, analizie zachowań konsumentów

w kontekście podejmowania decyzji finansowych oraz wpływie dostępności informacji na jakość decyzji kredytowych. Szczegółowo badane są również zjawiska wykluczenia finansowego i problematyka barier dostępu do usług bankowych wśród różnych grup społecznych (Kuchciak, 2020; Kuchciak, 2025). Analizowane są także skutki wprowadzenia nowych technologii na ochronę konsumentów, w tym wpływ cyfrowych usług finansowych na ich bezpieczeństwo oraz poziom ryzyka wynikający z nieświadomego zawierania umów finansowych (Ziemba, Stopczyński, 2021). Innym istotnym aspektem będącym przedmiotem badań pracowników Katedry jest edukacja i rozwój zasobów ludzkich w bankach (Kuchciak, 2021).

W Katedrze Bankowości prowadzone są także badania uwzględniające specyfikę banków spółdzielczych. W ramach badań nad modelami biznesowymi analizowane jest zagadnienie zarządzania bankami spółdzielczymi, opisywane są ich struktury organizacyjne oraz strategie dostosowawcze do dynamicznych zmian w otoczeniu rynkowym (Nastarowicz, Czajkowska, Stawska, 2016). Katedra Bankowości prowadzi badania nad rolą banków spółdzielczych w budowaniu relacji z klientami, szczególnie w kontekście komunikacji za pośrednictwem mediów społecznościowych. Analizy wskazują, że skuteczne wykorzystanie platform społecznościowych pozwala lokalnym bankom przekształcać działania w zakresie odpowiedzialności społecznej: skupiać większą uwagę konsumentów oraz czerpać wymierne korzyści ekonomiczne (Kozłowski, Kuchciak, 2021). Badania pokazują, że aktywność banków spółdzielczych w mediach społecznościowych przyczynia się nie tylko do poprawy wizerunku instytucji, ale także do zwiększenia ich konkurencyjności na lokalnych rynkach finansowych (Jackowicz i in., 2020).

Podejmowanym w Katedrze Bankowości kierunkiem badań są również rynki finansowe, w tym giełda papierów wartościowych i fundusze inwestycyjne, jako kluczowe elementy struktury gospodarczej. Szczególne znaczenie ma analiza produktów emerytalnych, które stanowią fundament długoterminowego oszczędzania i zabezpieczenia finansowego społeczeństwa. Badania w tych obszarach dostarczają istotnych rekomendacji dla regulatorów, sektora finansowego oraz instytucji publicznych, wspierając rozwój stabilnych i efektywnych systemów finansowych.

Komplementarnym obszarem badań jest analiza stabilności finansów publicznych, która stanowi istotny czynnik wpływający na bezpieczeństwo i funkcjonowanie całej gospodarki, w tym sektora finansowego. Stabilność systemu bankowego i fiskalnego są ze sobą ściśle powiązane, ponieważ nadmierne zadłużenie publiczne oraz nieefektywna polityka fiskalna mogą osłabiać odporność banków na wstrząsy makroekonomiczne i zwiększać ryzyko systemowe (Uryszek, Klonowska, 2022). Prowadzone są badania nad stabilnością finansów publicznych, w szczególności

nad długoterminową stabilnością fiskalną i optymalizacją zadłużenia publicznego (Uryszek, 2020). Analizy te obejmują ocenę zdolności państwa do generowania nadwyżek pierwotnych, wpływu wzrostu zadłużenia na bezpieczeństwo finansowe kraju oraz długookresowej równowagi budżetowej. Wyniki tych badań, oparte na nowoczesnych metodach ekonometrycznych oraz analizie intertemporalnych ograniczeń budżetowych, mają zastosowanie zarówno w teorii ekonomii, jak i w praktyce zarządzania finansami publicznymi, dostarczając rekomendacji dla instytucji krajowych i europejskich w zakresie strategii fiskalnej i regulacji sektora bankowego (Uryszek, Kłysik-Uryszek, 2020).

W nurt analizy dobrostanu społeczno-ekonomicznego, koncentrującego się na zależnościach między kondycją zdrowotną społeczeństwa a stabilnością finansową instytucji publicznych i rynków pracy wpisują się badania nad determinantami zdrowia publicznego, w tym zadłużenia szpitali (Miszczyńska, Antczak, 2024). Nurtem badań jest ocena powiązań między aspektami ekonomicznymi a społecznymi w systemie ochrony zdrowia, uwzględniająca zarówno czynniki finansowe, przestrzenne, jak i demograficzne (Antczak, Miszczyńska, 2020). Ten kierunek, choć towarzyszący podstawowym badaniom prowadzonym w Katedrze, dostarcza wniosków dla polityki zdrowotnej i finansowej, podkreślając znaczenie optymalizacji kosztów oraz zarządzania kapitałem ludzkim w sektorze publicznym i prywatnym.

Wkład do dyscypliny

Katedra Bankowości wnosi wkład do dyscypliny ekonomii i finansów poprzez interdyscyplinarne badania nad stabilnością sektora bankowego, regulacjami finansowymi oraz zarządzaniem instytucjami finansowymi. Badania dostarczają rekomendacji dla instytucji nadzorczych i banków, koncentrując się na optymalizacji polityki nadzorczej, adaptacji do innowacji technologicznych oraz wpływie ESG na funkcjonowanie rynków finansowych. Dodatkowo, poprzez współpracę z międzynarodowymi ośrodkami naukowymi i udział w projektach badawczych, Katedra przyczynia się do rozwoju wiedzy o bankowości, zrównoważonych finansach i transformacji cyfrowej sektora finansowego.

Katedra Bankowości Centralnej i Pośrednictwa Finansowego

Przedmiot zainteresowania i metody prowadzonych badań naukowych

Zainteresowania naukowe pracowników Katedry Bankowości Centralnej i Pośrednictwa Finansowego koncentrują się wokół tendencji, mechanizmów i procesów zachodzących w systemie finansowym oraz teorii i praktyki finansów publicznych. Zespołem kieruje dr hab. Iwona Dorota Czechowska, prof. UŁ.

Na przestrzeni ostatnich lat zainteresowania badawczo-naukowe pracowników Katedry obejmują w szczególności zagadnienia dotyczące stabilności systemu finansowego, ochrony konsumentów na rynku bankowym, finansjalizacji gospodarki, wpływie *policy mix* na działalność inwestycyjną przedsiębiorstw. W sektorze finansów publicznych działalność naukowo-badawcza dotyczy polityki fiskalnej, w tym optymalizacji obciążeń podatkowych, ucieczek przed podatkami, sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego, współpracy sektora publicznego z prywatnym w ramach formuły partnerstwa publiczno-prywatnego, przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wykorzystania potencjału społecznego w działaniach naprawczych miast oraz funkcjonowania budżetów obywatelskich. W trakcie prac badawczych analizowano także powiązania pomiędzy światem finansów i technologii (FinTech).

W publikacjach naukowych pracownicy Katedry analizowali międzynarodowe trendy na rzecz ochrony konsumentów w sektorze bankowym, w perspektywie globalizacji i liberalizacji usług finansowych oraz ryzyka systemowego. Poszukiwali wyjaśnienia mechanizmów funkcjonowania polityki ochrony konsumentów, zwłaszcza ADR (*Alternative Dispute Resolution*) i oceniali jej skuteczność w różnych systemach finansowych. Analizowano stabilność gospodarczą, w tym interakcje między polityką monetarną a fiskalną oraz rolę instytucji odpowiedzialnych za poszczególne polityki. W obszarze zainteresowań znalazło się zjawisko finansjalizacji w gospodarce i jej wpływu na wzrost gospodarczy. Podejmowano badania z tematyki efektywności sektora bankowego oraz funkcjonowania systemów gwarancji depozytowych w różnych państwach. Procesy globalizacyjne stanowiły podłoże do badań dotyczących optymalizacji obciążeń podatkowych, ucieczek przed podatkami, szacowania podstawy opodatkowania oraz cen transferowych. Szczególne miejsce zajęła tematyka związana z polityką zrównoważonego rozwoju w jednostkach samorządu terytorialnego. Działalność badawcza koncentrowała się na efektywności energetycznej inwestycji publicznych i ich wpływie na gospodarkę, społeczeństwo i środowisko.

Społeczne aspekty analizowane były w pracach poświęconych procesom rewitalizacyjnym miast oraz roli społeczeństwa obywatelskiego w inicjatywach objętych budżetami obywatelskimi.

W ramach prowadzonych badań naukowych pracownicy Katedry wykorzystują różnorodne metody adekwatne do zakładanych celów, wśród których można wyróżnić: studia krajowej i zagranicznej literatury przedmiotu, aktów prawnych, studia przypadku. Szerokie zastosowanie znajdują metody analizy statystycznej i ekonometrycznej, m.in.: statystyczne testy parametryczne i nieparametryczne, niezależności chi-kwadrat, U Manna-Whitneya, H Kruskala-Wallisa, metoda modelowania liniowego, tj. metoda Hellwiga, metoda załamań strukturalnych i modelowania Markov-Switching, indeks Malmquista oraz metody symulacyjne i prognozowania. Korzystano także z metody *desk research*, bibliometrycznej, kwestionariusza ankiety, techniki CATI.

Badania prowadzone są w oparciu o dane publikowane m.in. przez Narodowy Bank Polski, Związek Banków Polskich, Ministerstwo Finansów, Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych, GUS, Eurostat, OECD, Bank Światowy.

Kierunki i tematyka badań oraz ich liderzy

104

Kierunki i tematyka prowadzonych badań członków Katedry są wielowątkowe i odnoszą się zarówno do zagadnień o charakterze makro-, jak i mikroekonomicznym. W ramach ujęcia makroekonomicznego badano ewolucję mechanizmów funkcjonowania rynków finansowych, banku centralnego, oddziaływania polityki pieniężnej na gospodarkę.

Jednym z najstarszych kierunków badań jest ten poświęcony sektorowi finansowemu, a w szczególności mechanizmom funkcjonowania systemu ochrony konsumentów, zwłaszcza na rynku bankowym. Badania i analizy prowadzone są w kierunku identyfikacji i ewolucji międzynarodowych trendów na rzecz ochrony konsumentów w sektorze bankowym, w perspektywie globalizacji i liberalizacji usług finansowych oraz ryzyka systemowego. Wyjaśnienie mechanizmów funkcjonowania polityki ochrony konsumentów, zwłaszcza ADR (*Alternative Dispute Resolution*) i ocena jej skuteczności w różnych systemach finansowych (Czechowska i in., 2024a; Czechowska, Paduszyńska, 2024). Ważnym elementem tych badań są obowiązki informacyjne banków w stosunku do klientów ubiegających się o kredyt konsumencki oraz nieprawidłowości z nimi związane (Czechowska, Kubacki, 2023; Czechowska i in., 2024b).

Procesy globalizacyjne, a w ostatnich latach kryzysy: zdrowotny, energetyczny, klimatyczny sprzyjały poszerzaniu badań o nowe wątki. Jednym z nich były zagadnienia dotyczące wpływu polityki banku centralnego na stabilność systemu finansowego przy współpracy z władzami

fiskalnymi (*policy-mix*). Badania dotyczyły oddziaływania decyzji banku centralnego i władz fiskalnych na inwestycje, wzrost PKB, substytucyjność bonów skarbowych i obligacji rządowych z depozytami bankowymi, ratingi kredytowe państw czy wzrost inkluzywny w krajach UE. Analizie poddano wpływ polityki pieniężnej i fiskalnej na relacje pomiędzy stopami procentowymi, inflacją i deficytami budżetowymi w krajach europejskich (Stawska, Reis Mourao, 2020; Stawska, Reis Mourao, 2021; Stawska i in., 2021; Stawska, 2023).

Kolejny obszar badawczy dotyczy wpływu finansjalizacji na gospodarkę państw Unii Europejskiej, sektor finansowy (w tym bankowy) oraz inne sektory gospodarki – również te niezwiązane bezpośrednio z sektorem finansowym. Analizie poddano stopień, zróżnicowanie i efektywność finansjalizacji w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Florczak, 2022; Florczak, 2024; Florczak, Czechowska, 2022).

W ramach badań o charakterze mikroekonomicznym znaczna część dotyczyła wpływu zmian w systemie podatkowym na sytuację finansową podmiotów gospodarczych. Badania koncentrowały się wokół szacowania podstawy opodatkowania, skali wyłudzeń podatkowych, ucieczki przed podatkami, optymalizacji obciążeń podatkowych w kontekście zwiększenia bezpieczeństwa systemu finansów publicznych (Witczak, 2018; Witczak, 2022). Zadaniem realizowanym w trakcie badań była ocena wpływu wysokości cen pożyczek udzielanych przez banki podmiotom gospodarczym na ceny transakcyjne podmiotów powiązanych (Witczak, Zimny, 2020).

Wśród zainteresowań pracowników Katedry znajdują się także te związane z działalnością inwestycyjną jednostek samorządu terytorialnego. Od lat w Katedrze prowadzone są badania nad wykorzystaniem formuły partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) nie tylko w obszarze inwestycji lokalnych, ale również w procesach rewitalizacyjnych (Hajdys, Ślebicka, 2021).

Współczesne kryzysy uwypukliły konieczność dążenia do zrównoważonego rozwoju i roli, jaką w działaniach prośrodowiskowych odgrywają lokalni liderzy. Efektywność energetyczna, jej pomiar, rodzaje i obszary inwestycji ekologicznych oraz efekty działań stanowią główny obszar badawczy (Hajdys, 2022).

Pandemia COVID-19 spowodowała konieczność przearanżowania polityki wydatkowej samorządów, stanowiąc przesłankę dla badań i analiz budżetów samorządowych pod kątem dokonanych zmian (Hajdys, Ziarko, 2024; Hajdys, 2023).

Podjęto próbę oceny roli i stopnia zaangażowania społeczności lokalnych w procesach definiowania i diagnozowania problemów zdegradowanych terenów miast i możliwości przywracania ich świetności (Ślebicka, 2024; Ślebicka, 2022; Ślebicka, 2021).

Na podkreślenie zasługuje także najnowszy przedmiot badań, jakim jest ciągle rozwijający się obszar FinTech, będący połączeniem finansów i technologii. W szczególności badania obejmują obszary BankTech oraz RegTech dotyczące sfery bankowości oraz regulacyjnej, gdzie ramy prawne nakładane są zarówno poprzez faktyczne regulacje prawne, jak i celowe ograniczenia technologiczne (Gawron, 2022; Gawron, Iwanicki, 2023). Tempo wprowadzanych zmian technologicznych sprzyja zacieraaniu się granicy pomiędzy innowacjami bankowymi oraz pozabankowymi. Na tym polu może dochodzić do licznych nieprawidłowości naruszających prawa konsumentów. Tym samym jest to kolejny obszar badawczy wymagający rozpoznania i uregulowania.

Dorobek naukowy (synteza dotychczasowych wyników)

Efektom badań pracowników Katedry są liczne pozycje książkowe poświęcone: systemowi bankowemu, finansjalizacji oraz wykorzystaniu partnerstwa publiczno-prywatnego w rewitalizacji miast. Do osiągnięć naukowych KBCiPF należy zaliczyć wypromowanie wielu prac licencjackich, magisterskich, dwóch doktoratów (Tomasz Florczak, *Zróźnicowanie finansjalizacji w państwach członkowskich Unii Europejskiej*, Marta Paduszyńska, *Czynniki ochrony konsumentów na rynku kredytów mieszkaniowych*), uzyskanie stopnia dr. hab. przez dr Joannę Stawską (cykl publikacji). Pracownicy Katedry są kierownikami i wykonawcami projektów badawczych NCN, Fundacji Warszawskiego Instytutu Bankowości Związku Banków Polskich oraz międzynarodowych projektów badawczych.

Do dorobku naukowego należy także zaliczyć dwukrotne zwycięstwo dr. Wojciecha Zatonia w konkursie na najlepszego analityka makroekonomicznego organizowanym przez redakcje „Parkietu” i „Rzeczpospolitej” (2017 i 2021).

Zainteresowania naukowe przekładają się także na działalność edukacyjną Zespołu. W efekcie zrealizowano dwa projekty edukacyjne: Senior w zagrożeniu (projekt finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2018) oraz Uczelnie Szkołom – o finansach z NBP. Finanse. Wiem i rozumiem (projekt finansowany przez NBP, 2020). Ponadto pracownicy Katedry wraz ze Studencką Kliniką Finansów od 2022 r. corocznie realizują autorski projekt edukacyjny pt. Edukacja dzieci i młodzieży.

Do sukcesu naukowego Katedry należy zaliczyć utworzenie i kierowanie redakcją przez dr hab. I.D. Czechowską, prof. UŁ, funkcjonującego od 2014 czasopisma naukowego *Finanse i Prawo Finansowe. Journal of Finance and Financial Law*, na łamach którego wyniki analiz z zakresu finansów i prawa finansowego publikują krajowi i zagraniczni badacze.

Wkład do dyscypliny

Wyniki realizowanych przez pracowników KBCiPF zagadnień badawczych są społecznie użyteczne, mają znaczenie dla rozwoju finansów jako dziedziny, ponieważ wskazują na możliwości ewolucji systemu finansów i zawierają praktyczne rekomendacje. W badaniach dokonana została synteza kilku obszarów: ochrony konsumenta na rynku usług finansowych, w szczególności usług bankowych, *policy mix*, finansjalizacji, finansów publicznych, FinTech-ów. Wkład do dyscypliny ekonomia i finanse polega na ocenie efektywności i potencjału sektora bankowego w finansowaniu gospodarki, rozwoju technologii finansowych oraz regulacji prawnej (szczególnie niedoskonałości w systemie ochrony konsumentów, innowacji w sektorze bankowym, wpływających na jego konkurencyjność oraz dostępność usług, możliwości adaptacyjnych sektora finansowego w obliczu kryzysów). W trakcie prac badawczych związanych z *policy mix* zbudowano katalog interakcji między polityką pieniężną a fiskalną w różnych warunkach gospodarczych, zarówno w okresach stabilności, jak i kryzysu, ich wpływu na stabilność makroekonomiczną, inflację i wzrost gospodarczy.

Istotne znaczenie dla rozwoju dyscypliny miały badania empiryczne nad finansjalizacją w gospodarce państw rozwiniętych oraz rozwijających się, w wyniku których na podstawie syntetycznego wskaźnika (stopnia), różnicując poszczególne gospodarki, dokonano klasyfikacji państw według stopnia finansjalizacji gospodarki.

Katedra posiada znaczący dorobek w zakresie finansów publicznych. Wkład w naukę dotyczy w szczególności zbudowania instrumentarium do przeciwdziałania ucieczkom przed podatkami. Na poziomie samorządowym stworzono model współpracy władz samorządowych z podmiotami prywatnymi przy realizacji projektów rewitalizacji.

Wysoką ocenę wkładu badań prowadzonych przez pracowników Katedry, potwierdza liczba przygotowanych ekspertyz w ramach Programu Analityczno-Badawczego Fundacji Warszawski Instytut Bankowości (2021–2023) oraz Związku Banków Polskich (2024). Istotnym wkładem jest z pewnością także rozwijanie nowych obszarów badań łączących świat finansów ze światem nowoczesnych technologii FinTech, tworząc współczesny wymiar finansów.

Katedra Finansów Korporacji

Przedmiot zainteresowań i metody prowadzonych badań

Pracownicy Katedry Finansów Korporacji od początku jej utworzenia w 2014 r. koncentrowali swoje zainteresowania badawcze na problematyce dotyczącej finansów korporacji. Zakres badań został poszerzony o nowe zagadnienia z sektora finansowego, co było konsekwencją nawiązania licznych współprac naukowych oraz systematycznego wzrostu zatrudnienia w Katedrze. Prowadzone badania miały wymiar zarówno empiryczny, jak i teoretyczny, co umożliwiło sformułowanie wniosków stanowiących istotny wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse.

Tematyka prowadzonych badań obejmowała m.in. zagadnienia dotyczące determinantów wzrostu przedsiębiorstw na rynku kapitałowym, czynników wpływających na upadłość przedsiębiorstw, funkcjonowania giełd (w szczególności analizy anomalii dnia tygodnia i niskich cen), a także zagadnień racjonalności podejmowania decyzji przez inwestorów i osoby zarządzające funduszami inwestycyjnymi. Dodatkowo pracownicy Katedry podejmowali tematy dotyczące finansów gospodarstw rolnych, szpitali publicznych, determinantów obrotu bezgotówkowego, bankowej oceny zdolności kredytowej i nieetycznych zachowań w korporacjach, korupcji oraz luki VAT.

Kierunek i tematyka badań oraz ich liderzy

W latach 2014–2024 pracownicy Katedry prowadzili wiele projektów badawczych, poniżej wymienione zostały najważniejsze z nich.

Dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ (kierownik projektu) i dr Burcu Zengin z HBV University w Ankarze (Turcja) prowadziły w 2024 r. badania w projekcie finansowanym przez Ministerstwo Nauki w Turcji: Evaluation of Social Benefit in the Value Creation Process of Companies within the Scope of Sustainable Development (Ocena korzyści społecznych w procesie kreowania wartości przez przedsiębiorstwa w świetle zrównoważonego rozwoju).

Dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ, i dr Rafał Wolski w latach 2016–2020 brali udział w projekcie badawczym pt. Efekty komunikacji Narodowego Banku Polskiego (NBP) z rynkami finansowymi, który był finansowany przez Narodowe Centrum Nauki (program OPUS 10). Celem projektu było wskazanie, jak komunikaty NBP wpływają na decyzje inwestorów i ceny instrumentów finansowych.

Dr Magdalena Jasiniak w latach 2017–2018 była kierownikiem projektu pt. Anomalia niskiej ceny na polskim rynku kapitałowym dofinansowanego z konkursu Narodowego Centrum Nauki MINIATURA. Celem

badania była ocena wpływu anomalii niskich cen na decyzje inwestorów, przykładowo wykazano wpływ anomalii na transakcjach fuzji i przejęć.

Dr Bartłomiej Krzeczewski w latach 2016–2020 kierował projektem pt. Płynność finansowa a rentowność szpitali w Polsce, który był finansowany z konkursu ETIUDA 4 Narodowego Centrum Nauki. Przeanalizowano m.in. wpływ zmian prawnych w systemie ochrony zdrowia na strategię płynnościowe czy strategię zarządzania płynnością finansową szpitali w Polsce.

Dr hab. Radosław Pastusiak i dr Michał Soliwoda brali udział w projekcie pt. Increasing the scope of knowledge commercialization and R&D products transfer of the Lithuanian Center for Social Sciences. Celem były komercjalizacja wiedzy oraz transfer technologii i produktów Litewskiego Centrum Nauk Społecznych (LCSS). Dr Michał Soliwoda w latach 2023–2024 był kierownikiem projektu pt. Zielona transformacja energetyczna sektora rolnego dofinansowanego z konkursu Narodowego Centrum Nauki MINIATURA.

Młodzi pracownicy Katedry regularnie otrzymywali dofinansowanie na projekty badawcze w ramach dofinansowania prac badawczych młodych naukowców z Rezerwy Dziekana WES. Projekty te nawiązywały tematem do prac doktorskich i habilitacyjnych przygotowywanych w Katedrze.

W latach 2014–2024 dwaj pracownicy Katedry uzyskali stopnie dr. habilitowanego, obroniono siedem prac doktorskich. Dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ, otrzymała w 2016 r. nagrodę III stopnia za cykl publikacji dotyczących wzrostu efektywności działania przedsiębiorstw notowanych na GPW w Warszawie. Dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ, i dr Rafał Wolski otrzymali w 2013 r. Zespołową Nagrodę Rektora UŁ II stopnia za cykl publikacji dotyczących analizy rynku kapitałowego i płynności przedsiębiorstw notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Dr Bartłomiej Krzeczewski otrzymał w 2015 r. nagrodę Rektora UŁ II stopnia za uczestnictwo w pracach na rzecz rozwoju i promocji środowiska studenckiego UŁ, w roku 2017 nagrodę naukową Fundacji Uniwersytetu Łódzkiego za szczególne osiągnięcie naukowe w latach 2015–2016 w obszarze Nauk Społecznych, zaś w roku 2021 otrzymał nagrodę naukową Rektora UŁ III stopnia za osiągnięcia naukowo-badawcze.

Praca doktorska dr. Michała Radkego została wyróżniona w konkursie prac dyplomowych Narodowego Banku Polskiego oraz otrzymała nagrodę naukową Rektora UŁ III stopnia, praca doktorska dr Anny Pluskoty zajęła II miejsce w konkursie prac dyplomowych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zaś praca doktorska dr Olgi Krzeczewskiej otrzymała III miejsce w konkursie prac dyplomowych Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Dorobek naukowy (synteza dotychczasowych wyników)

Rezultaty prowadzonych badań w latach 2014–2024 zostały opublikowane w postaci 41 artykułów w prestiżowych czasopismach oraz 10 monografiach naukowych. Dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ, wykazała m.in., że wzrost zysków na akcję jest kluczowy we wzroście wewnętrznej wartości przedsiębiorstwa, co powinno determinować wzrost cen akcji (także wartości rynkowej i stopy zwrotu) (Bolek, 2018). Dr hab. Agnieszka Czajkowska, prof. UŁ wykazała istotne znaczenie etycznego podejścia do procesu negocjacji kredytowych oraz wskazała przykłady takiego działania na rynku polskim w latach 2018–2022 (Czajkowska, 2024). Dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ i dr Rafał Wolski wraz z zespołem wykazali, że inwestorzy istotnie reagują na komunikaty Banku Centralnego w Polsce, a w szczególności na informacje o stopach procentowych (Wolski, Bolek, Gajdka, Brzeszczyński, Kutan, 2023). Dr Jakub Keller i dr Michał Radke dowiedli, że inwestorzy indywidualni w Polsce generalnie wykazywali mniejsze nastawienie na dyspozycyjny optymizm, a główną rolę w kształtowaniu poziomu optymizmu odgrywały takie cechy jak: wiek, doświadczenie i konsekwencja w podejmowaniu decyzji (Keller, Radke, 2024). Dr Bartłomiej Krzeczewski z zespołem wykazał, że kondycja finansowa szpitali działających w dużych miastach w Polsce jest lepsza od ich odpowiedników funkcjonujących w mniejszych miejscowościach (Krzeczewski, Krzeczewska, Pluskota, Pastusiak, 2019). Dr Olga Krzeczewska analizowała, jak ogłoszenie upadłości spółki wpływa na zwroty akcji jej konkurentów branżowych. Wykazała, że ogłoszenie upadłości ma pozytywny krótkoterminowy wpływ na wycenę konkurentów branżowych w próbie, co wskazuje na efekt konkurencyjny (Krzeczewska, Pastusiak, 2022). Dr Michał Soliwoda wykazał, że polskie gospodarstwa rolne mają niskie poziomy zadłużenia, które dostosowują dynamicznie, co częściowo potwierdza teorię kompromisu (Enjolras, Sanfilippo, Soliwoda, 2021). Dr Magdalena Jasiniak wraz z zespołem podzieliła państwa Unii Europejskiej na trzy klastry, których atrakcyjność inwestycyjna mimo pandemii COVID-19 i wojny w Ukrainie nie uległa zmianie (Bogołębska, Jasiniak, Zengin, 2024). Dr Marlena Grzelczak badała związki, jakie występują między wzrostem gospodarczym mierzonym PKB *per capita* a wartością płatności bezgotówkowych. Wykazała pozytywne zależności między wartością płatności z wykorzystaniem polecenia przelewu, karty płatniczej i wzrostem gospodarczym występujące zarówno w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, jak i krajach Europy Zachodniej (Grzelczak, 2024). Badania dr Anny Pluskoty ujawniły zróżnicowany wpływ korupcji na wskaźniki ESG w krajach Unii Europejskiej, w tym nieliniową korelację między korupcją a emisją CO₂ i wzrostem gospodarczym, oraz liniową korelację między korupcją a oczekiwaną długością życia (Pluskota, 2024).

Wkład do dyscypliny

Badania zrealizowane przez pracowników Katedry Finansów Korporacji wpisują się w tematykę aktualnie poruszaną w światowej literaturze przedmiotu, co pozwoliło na wypracowanie istotnego wkładu do literatury krajowej i zagranicznej. W przypadku badań dotyczących rynku kapitałowego wskazano, że jego rola w rozwoju przedsiębiorstw staje się istotna ze względu na dostęp do kapitału i maksymalizację jego rentowności. Efektywny rynek kapitałowy determinuje racjonalny przepływ kapitałów, ale także pozwala ocenić rezultaty inwestycji. Menedżerowie funduszy inwestycyjnych są podatni na uprzedzenia behawioralne, chociaż te skłonności nie miały wpływu na ich decyzje. Informacja o ogłoszeniu upadłości w przypadku przedsiębiorstw giełdowych wpływała krótkoterminowo pozytywnie na konkurentów branżowych upadającego przedsiębiorstwa. Informacje przekazywane przez NBP mają znaczenie dla inwestorów, ale ich wpływ na decyzje inwestycyjne wydaje się być umiarkowany. Inwestorzy indywidualni w Polsce cechują się mniejszym nastawieniem na dyspozycyjny optymizm. Ogłoszenie upadłości może wpływać pozytywnie na stopę zwrotu z akcji przedsiębiorstw należących do tej samej branży.

Wskazano, że wielkość i możliwości wzrostu przedsiębiorstw rolniczych pozytywnie wpływają na zadłużenie gospodarstw rolnych w Polsce, zaś rentowność i ziemia mają odwrotny efekt. Polscy rolnicy wykorzystują dostępne fundusze wewnętrzne, w szczególności zyski zatrzymane, jako substytut długu, co jest zgodnie z teorią hierarchii. Stworzono definicję etyki negocjacji kredytowych. Wpływ korupcji na ESG należy rozpatrywać z punktu widzenia zmiennej składowej ESG, a nie w oparciu o syntetyczne pomiary ESG. Bogatsze państwa UE mają ogólnie niższy poziom korupcji i niższy poziom emisji dwutlenku węgla, zaś oczekiwana długość życia jest dla obywateli tych państw większa.

Pracownicy Katedry Finansów Korporacji zamierzają kontynuować badanie w dotychczasowych obszarach, zwiększając swój wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse.

Katedra Finansów Publicznych

Rozwój Katedry Finansów Publicznych w latach 2015–2024 wynika z długiej historii, ale i ostatnich zmian osobowych w jednostce. Katedra powstała w październiku 2006 r. w wyniku przekształcenia Katedry Finansów i Bankowości w Instytut Finansów, Bankowości i Ubezpieczeń. Jest to obecnie samodzielna jednostka naukowo-badawcza w Instytucie

Finansów. W 2024 r. zespół Katedry obejmował dziewięciu pracowników. Kierownikiem Katedry jest prof. dr hab. Beata Guziejewska, ponadto w katedrze zatrudnieni są: dr hab. Yevhenii Alimpiiev, dr Adam Suchecki, dr Izabela Witczak, dr Tomasz Tratkiewicz, dr Monika Perlińska, dr Maria Andrzejak, dr Katarzyna Walerysiak-Grzechowska, mgr Patrycja Fatygaj-Wiśniewska (stan na koniec 2024 r.).

Przedmiot zainteresowań i metody prowadzonych badań naukowych

Działalność naukowo-badawcza pracowników Katedry koncentruje się wokół szeroko rozumianych problemów finansów publicznych. W ostatnich latach realizowane były liczne badania własne, poświęcone takim obszarom badawczym jak: polityka fiskalna, źródła finansowania samorządu terytorialnego, ekonomia kultury, finansowanie służby zdrowia, problemy demograficzne i polityka społeczna, zarządzanie podatkami w przedsiębiorstwie, badanie luki podatkowej i polityki podatkowej państwa. Badania dotyczą przede wszystkim uwarunkowań polskiego systemu finansów publicznych oraz ich problemów na tle rozwiązań europejskich. Pracownicy Katedry Finansów Publicznych w swoich badaniach wykorzystują zarówno zaawansowane metody ilościowe (modele ekonometryczne) jak i badania jakościowe oparte na pogłębionych kwestionariuszach ukierunkowanych, badaniach ankietowych, analizach legislacji, analizach literatury oraz typowych badaniach *case study*.

Kierunki i tematyka badań oraz ich liderzy

Tematyka badań koncentruje się wokół finansów publicznych, ale jest jednocześnie wielowątkowa, różnorodna i interdyscyplinarna.

W latach 2015–2017 w Katedrze realizowany był grant NCN pt. System finansowania samorządu terytorialnego a kreowanie i utrwalanie iluzji fiskalnych. Komplementarność metod jakościowych i ilościowych. Nr 2014/13/B/HS4/00162 (termin realizacji 18.02.2015–17.02.2017). W ramach projektu NCN prof. dr hab. Beata Guziejewska odbyła staż naukowy w Institut d'Economia de Barcelona oraz czynnie uczestniczyła w kilku konferencjach międzynarodowych. Celem naukowym było zbadanie rodzajów i zakresu iluzji fiskalnych będących konsekwencją ukształtowanego w Polsce systemu finansowania samorządu terytorialnego. Rezultatem badań było wzbogacenie doktryny ekonomii, teorii *public choice*, teorii finansów publicznych oraz finansów w szeroko rozumianym nurcie finansów behawioralnych. Główna hipoteza badawcza zakładała, że system finansowania samorządu terytorialnego oparty na dochodach o charakterze transferów wpływa na powstawanie i utrwalanie iluzji fiskalnych (Guziejewska, 2015, Guziejewska, 2016, Guziejewska, 2021 oraz Guziejewska, Majdzińska, Żółtaszek, 2021).

W 2017 r. prof. dr hab. B Guziejewska realizowała indywidualny projekt naukowy i będący efektem konkursu organizowanego przez Regionalne Biuro Województwa Łódzkiego w Brukseli oraz Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny UŁ (we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Łódzkiego), pt. Przyczyny i konsekwencje nieefektywności decentralizacji fiskalnej. Pobyt studyjny w Brukseli (wrzesień–październik 2017 r.) umożliwił również badania poświęcone znaczeniu i roli Europejskiego Komitetu Regionów. Efektem badań samorządu terytorialnego w ujęciu międzynarodowym oraz europejskim było opublikowanie pracy: *Funkcje i przyszłość Komitetu Regionów w unijnych i krajowych procesach decyzyjnych*, „Studia Regionalne i Lokalne” nr 2(72) 2018, Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych (EUROREG), Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2018.

W latach 2015–2024 prowadzono badania w ważnym nurcie badawczym związanym z nową ekonomią polityczną, zjawiskiem stałego wzrostu wydatków publicznych, zjawiskiem Lewiatana i rozrastaniem się sektora publicznego. Ostatni z wymienionych nurtów badawczych został podsumowany w monografii naukowej wydanej przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego w 2022 r. Monografia *Decentralizacja fiskalna jako ograniczenie zjawiska Lewiatana* ma charakter teoretyczno-przeglądowy i interdyscyplinarny, jest bardzo rozległa pod względem historycznym, geograficznym, ustrojowym oraz kulturowym. Problemem badawczym był ograniczający wpływ decentralizacji fiskalnej na wzrost wydatków publicznych i rozrastanie się sektora publicznego oraz szerokie uwarunkowania tego procesu. Praca ta była podstawowym osiągnięciem naukowym w postępowaniu o nadanie tytułu profesora dr hab. Beacie Guziejewskiej. Tytuł profesora nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse nadany został postanowieniem Prezydenta RP z dnia 29 maja 2023 r. Ścisłe ilościowa część badań naukowych poświęconych hipotezie Lewiatana znalazła wyraz w pracy pt. *Financial and administrative decentralisation and the Leviathan hypothesis for Poland: Multivariant cointegration analysis* (Guziejewska, Walerysiak-Grzechowska 2024; Guziejewska, Walerysiak-Grzechowska 2020). W omawianych latach kontynuowano tradycję badań poświęconych finansom samorządu terytorialnego. Efektem było opublikowanie dwóch monografii we współpracy z innymi ośrodkami naukowymi (Patrzalek, Poniatowicz, Guziejewska, Kańduła, 2019; Patrzalek, Poniatowicz, Guziejewska, Kańduła, 2022). Do 2021 r. badania poświęcone problematyce samorządu terytorialnego prowadził również dr Marek Wojciechowski (Wojciechowski, 2021).

Zainicjowano nowe badania poświęcone problematyce polityki podatkowej. Związane było to z zatrudnieniem w Katedrze naukowców specjalizujących się w tematyce podatków, również od strony praktyki

gospodarczej. Dr Izabela Witczak, dr Tomasz Tratkiewicz oraz mgr Patrycja Fatyga-Wiśniewska prowadzą badania naukowe poświęcone podatkom. Dr Tomasz Tratkiewicz koncentruje się na obszarze badania luki w podatkach stanowiących podstawowe źródło dochodów budżetowych (VAT, PIT, podatek akcyzowy). Swoje pasje badawcze rozwija również w departamencie podatku od towarów i usług ministerstwa finansów, którym to departamentem od 2024 r. kieruje. Obecnie trwają prace nad publikacją wyników badań nad luką w PIT, przeprowadzonych wraz z dr. M.B. Turgutem oraz nad luką w podatku akcyzowym przeprowadzonych z zespołem z UW pod kier. prof. J. Kudły (Turgut, Tratkiewicz, 2023: 1–29; Tratkiewicz, 2022: 55–72; Rogowska-Rajda, Tratkiewicz, 2020). Dr Izabela Witczak problematyką podatkową zajmuje się od wielu lat nie tylko jako pracownik naukowy, ale również jako praktyk. Doświadczenie praktyczne zyskała w przedsiębiorstwach oraz organizacji pracodawców. Głównymi obszarami jej zainteresowań są: ryzyko podatkowe, podatki dochodowe oraz metody uszczelniania systemu podatkowego (Guziejewska, Witczak, 2024; Witczak, 2023; Witczak, 2024; Guziejewska, Witczak, 2022).

114

Dr hab. Yevhenii Alimpiiev to ekonomista i nauczyciel akademicki, adiunkt w Katedrze Finansów Publicznych Uniwersytetu Łódzkiego od 2019 r., posiada obywatelstwo ukraińskie. W 2015 r. uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy poświęconej badaniu warunków równowagi makroekonomicznej pod wpływem szoków transmisji monetarnej i fiskalnej. Jego zainteresowania badawcze obejmują m.in. makroekonomię i finanse, wpływ polityki dochodów publicznych na rozwój i wzrost gospodarczy, badanie zagadnień prowadzenia polityki budżetowej mającej na celu tworzenie korzystnych warunków długoterminowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Dr hab. Yevhenii Alimpiiev to autor ponad 60 publikacji naukowych w językach angielskim, polskim, ukraińskim (Alimpiiev, 2023; Alimpiiev, 2024).

W Katedrze prowadzone są również badania interdyscyplinarne poświęcone analizom społeczno-gospodarczym z wykorzystaniem metod ilościowych w szczególności ekonometrycznych (Walerysiak-Grzechowska, 2024), zagadnieniom polityki zrównoważonej (Perlińska, 2020; Perlińska, 2022) oraz zasadom ekonomiki i finansowania kultury (dr Adam Suchecki). Specjalne miejsce w pracy naukowej dr. Adama Sucheckiego zajmował problem znaczenia i wpływu wydatków samorządowych na funkcjonowanie instytucji kultury, ze szczególnym uwzględnieniem ich zróżnicowania regionalnego. Zainteresowania te ewoluowały w kierunku pomiaru efektywności wydatków publicznych na kulturę w Polsce (Suchecki, 2019; Suchecki 2020). Z kolei badania poświęcone ekonomice i finansowaniu ochrony zdrowia prowadziła dr K. Miszczyńska, dotyczyły one

wielokryterialnej oceny efektywności funkcjonowania szpitali publicznych w Polsce, identyfikacji czynników powodujących ich zadłużanie się (NCN Preludium). Analizy były poświęcone też m.in. determinantom samooceny stanu zdrowia mieszkańców krajów UE i wpływowi stanu zdrowia na wydajność pracy (badania młodych naukowców finansowane z rezerwy dziekana).

Dorobek naukowy oraz wkład do dyscypliny

Aktywność naukowa pracowników przejawia się w bogatym, interdyscyplinarnym dorobku publikacyjnym, na który składają się: monografie, artykuły w czasopismach, opracowania naukowe opisane w poprzedniej części. Uczestniczymy czynnie w wielu ogólnopolskich cyklicznych konferencjach naukowych poświęconych finansom publicznym, a w szczególności finansom samorządu terytorialnego oraz w wielu konferencjach zagranicznych. Wkład do dyscypliny nauk ekonomicznych i finansów upatrujemy przede wszystkim w rozwoju teorii nowej ekonomii politycznej, teorii federalizmu fiskalnego oraz teorii finansów publicznych opartej na podejściu instytucjonalnym. W przyszłości kontynuowane będą przede wszystkim badania poświęcone polityce fiskalnej i instytucjom fiskalnym, procesowi stanowienia prawa podatkowego oraz badaniu efektywności wydatków publicznych. Badania prowadzone w Katedrze przy-

115

czynniają się nie tylko do wzbogacenia teorii w ramach danej dyscypliny, ale również do bardziej efektywnego funkcjonowania sektora publicznego oraz podejmowania bardziej optymalnych i racjonalnych działań przez polityków i innych decydentów.

Przejawem dorobku w opisywanym obszarze są również uzyskiwane stopnie naukowe i nagrody. W latach 2015–2024 w Katedrze Finansów Publicznych obroniono trzy prace doktorskie⁴:

- dr Katarzyna Miszczyńska, obrona 2.06.2017 r., praca doktorska pt. *Ocena efektywności funkcjonowania jednostek zamkniętej opieki zdrowotnej na przykładzie wybranych szpitali w Łodzi*⁵,
- dr Paweł Tobera, obrona 16.11.2018 r., praca doktorska pt. *Główne determinanty ograniczania kosztu obsługi długu sektora finansów publicznych na przykładzie Polski i wybranych krajów Europy Środkowo-Wschodniej w latach 2005–2015*,

⁴ Prace doktorskie zostały przygotowane pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. B. Guziejewskiej, praca dr Katarzyny Walerysiak Grzechowskiej została przygotowana pod kierunkiem dr. hab. M. Plicha, prof. UŁ.

⁵ Efektem pracy nad dysertacją była również monografia: K. Miszczyńska, *Efektywność funkcjonowania szpitali publicznych w Łodzi*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019.

- dr Katarzyna Walerysiak-Grzechowska, obrona 24.11.2023 r., praca doktorska pt. *Wpływ zmian demograficznych na wzorce konsumpcji gospodarstw domowych w Polsce*⁶.

Pracownicy katedry otrzymali nagrody i wyróżnienia:

- prof. dr hab. Beata Guziejewska nagrodę indywidualną Rektora UŁ w 2023 r. za książkę oraz medal złoty za długoletnią służbę postanowieniem Prezydenta RP z dn. 3.09.2024 r.,
- dr Monika Perlińska otrzymała w 2021 r. nagrodę indywidualną III stopnia Rektora UŁ za książkę *Prawa do emisji gazów cieplarnianych w sprawozdawczości finansowej przedsiębiorstw. Propozycja standardu rachunkowości* oraz nagrodę I stopnia im. profesora Stanisława Skrzywana w kategorii prac doktorskich w konkursie z dziedziny rachunkowości organizowanym przez Zarząd Główny i Radę Naukową Stowarzyszenia Księgowych w Polsce,
- dr Katarzyna Walerysiak-Grzechowska zajęła II miejsce w Konkursie Prezesa GUS w 2023 r. w kategorii najlepsza praca doktorska za pracę *Wpływ zmian demograficznych na wzorce konsumpcji gospodarstw domowych w Polsce*.

Katedra Finansów i Rachunkowości MSP

Przedmiot zainteresowań i metody prowadzonych badań naukowych

Katedra Finansów i Rachunkowości MSP w latach 2006–2015 kierowana była przez jej pomysłodawczynię i współtwórczynię profesor Bożenę Mikołajczyk⁷. W 2014 r. profesor została uhonorowana Nagrodą Rektora UŁ I stopnia za całokształt dorobku, obejmującego osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Od 1 października 2015 r. funkcję kierownika Katedry pełni dr hab. Dorota Burzyńska, prof. UŁ.

W Katedrze podejmuje się wielowymiarowe badania, których przedmiotem jest funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw, szczególnie tych należących do sektora MSP. Tematyka badawcza jest bardzo szeroka, aktualna i obejmuje zagadnienia związane z przedsiębiorczością i innowacjami, otoczeniem instytucjonalnym i źródłami finansowania, inwestycjami ekologicznymi, formami opodatkowania, rachunkowością,

⁶ Efektem badań była również monografia opublikowana w 2024 r.

⁷ Prof. B. Mikołajczyk pełniła funkcję przedstawiciela dziekana ds. kontaktów z biznesem w Wydziałowej Radzie Biznesu, której była pomysłodawczynią, oraz zainicjowała Galę Absolwentów na Wydziale Ek-Soc UŁ.

sprawozdawczością i analizą finansową oraz funkcjonowaniem audytu wewnętrznego i kontroli w sektorze prywatnym i publicznym.

Kierunki i tematyka badań oraz ich liderzy

W Katedrze uformowały się zespoły zajmujące się określonymi nurtami badawczymi wymienionymi powyżej. Część pracowników kontynuowała i rozwijała badania w zakresie przedsiębiorczości, innowacyjności i źródeł finansowania działalności gospodarczej, w tym mikrofinansów (prof. Bożena Mikołajczyk, dr hab. Joanna Fila, dr Małgorzata Jabłońska, dr Elżbieta Grzegorczyk). Ponadto kontynuowane były badania dotyczące inwestycji ekologicznych na gruncie prywatnym i publicznym (dr hab. Dorota Burzyńska, prof. UŁ), organizacji i funkcjonowania audytu w sektorze publicznym i prywatnym (dr Agnieszka Skoczylas-Tworek, dr Cezary Szydlowski) oraz analizy i oceny efektywności funkcjonowania podmiotów gospodarczych (dr Rafał Józwicki, dr Artur Zimny). Ważnym obszarem aktywności naukowo-badawczej stały się także zagadnienia dotyczące opodatkowania działalności gospodarczej (dr hab. Joanna Fila, dr Elżbieta Grzegorczyk, dr Jarosław Marczak, mgr Aleksander Buczkowski) oraz rachunkowości i sprawozdawczości (dr Justyna Fijałkowska, dr Dominika Korzeniowska).

117

Dorobek naukowy (synteza dotychczasowych wyników)

Jednym z głównych nurtów badawczych Katedry jest przedsiębiorczość i innowacje. Rezultatem badań prowadzonych przez prof. B. Mikołajczyk były liczne artykuły dotyczące szeroko pojętej innowacyjności, tak na poziomie mikro (przedsiębiorstw) jak i makro (gospodarek), analizy prowadzone były na gruncie krajowym i europejskim (Mikołajczyk, 2014a; Mikołajczyk, 2014b; Mikołajczyk, 2014c; Mikołajczyk, 2015; Mikołajczyk, 2016). Zagadnienia dotyczące innowacyjności i przedsiębiorczości znalazły się również w sferze zainteresowań naukowych dr M. Jabłońskiej. W 2016 r. obroniła ona rozprawę doktorską pt. *Finansowe determinanty przedsiębiorczości w regionach przygranicznych Polski Wschodniej w konfrontacji z regionem łódzkim*, napisaną pod kierunkiem dr hab. D. Burzyńskiej, prof. UŁ; uzyskała stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse. Celem pracy było zidentyfikowanie oraz ocena skuteczności czynników o charakterze finansowym, które wpływają na powstawanie nowych przedsiębiorstw w badanych regionach, a także ich empiryczna weryfikacja na przykładzie regionów przygranicznych Polski Wschodniej i regionu łódzkiego. Rozprawa doktorska została opublikowana w 2017 r. (Jabłońska, 2017). Aktywność naukowa dr M. Jabłońskiej koncentrowała się następnie na problematyce związanej z uwarunkowaniami przedsiębiorczości (Jabłońska, Fila, 2021; Jabłońska, Dziuba, Razali, 2023;

Jabłońska, Ławińska, 2024; Jabłońska, 2024) i realizowana była w ramach kilku programów badawczych⁸.

Z obszarem przedsiębiorczości oraz innowacyjności wiążą się zagadnienia doboru źródeł finansowania⁹. Problematyka ta rozwijana była przez dr E. Grzegorzczuk. W 2018 r. obroniła ona rozprawę doktorską pt. *Specyfika funkcjonowania mechanizmów sektora private equity/venture capital w Polsce*, napisaną pod kierunkiem prof. B. Mikołajczyk i uzyskała stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse. Rozprawa została opublikowana w 2019 r. (Grzegorzczuk, 2019). Dr Grzegorzczuk kontynuowała następnie badania nad alternatywnymi źródłami finansowania, poszerzając je o crowdfunding (Grzegorzczuk, 2021; Grzegorzczuk, 2024) i realizowana była w ramach kilku programów badawczych¹⁰.

Z obszarem źródeł finansowania sektora MSP związana jest problematyka mikrofinansów (Fila, 2015; Fila, 2016; Fila, 2018a; Fila, 2018b). W wyniku badań realizowanych na potrzeby rozprawy habilitacyjnej powstała monografia (Fila, 2018), której przedmiotem badań była analiza charakteru, miejsca i roli instytucji mikrofinansowych w europejskiej gospodarce¹¹. Celem prowadzonych badań były identyfikacja, analiza i ocena doświadczeń związanych z funkcjonowaniem europejskich mikrofinansów oraz wykazanie, że produkty mikrofinansowe mogą w sposób trwały przyczynić się do zmniejszenia poziomu wykluczenia społecznego i finansowego w Europie. Opierając się na wynikach badań empirycznych, sformułowano oceny i postulaty dotyczące tworzenia warunków ramowych dla funkcjonowania mikrofinansów, opracowania modelu funkcjonowania instytucji mikrofinansowych oraz rozwiązań praktycznych

⁸ Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST. Projekt współfinan. przez UE ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.2, członek zespołu nadawczego realizującego zadanie: Opracowanie innowacyjnych rozwiązań z zakresu zarządzania publicznego (2015); Finansowe instrumenty wspierania przedsiębiorczości w regionie łódzkim, grant dla Młodych Naukowców Wydział Ek.-Socj. UŁ (2015); Wpływ przyznanych funduszy unijnych w latach 2007–2013 na rozwój firm w powiecie łódzkim, grant dla Młodych Naukowców, Wydz. Ek-Soc UŁ (2016); Stymulowanie przedsiębiorczości przez sieciowanie instytucji wsparcia biznesu, grant dla Młodych Naukowców, Wydział Ek-Soc. UŁ (2022).

⁹ W przypadku sektora MSP dostęp do kapitału uznawany jest za jedną z kluczowych barier powstawania, rozwoju i podejmowania działań innowacyjnych.

¹⁰ „Branże przyciągające kapitał podwyższonego ryzyka w Polsce i Europie” (2015); „Kapitał private equity/ venture capital w sektorze high-technology” (2016); „Analiza taksonomiczna poziomu rozwoju inwestycji PE/VC w Europie na przestrzeni ostatnich 5–10 lat” (2017); „Specyfika funkcjonowania sektora private equity/venture capital w Polsce na tle Europy” (2018).

¹¹ Dr J. Fila uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse w grudniu 2019 r.

i możliwości zastosowania instrumentów mikrofinansowych przez obecnych i potencjalnych przedsiębiorców.

Badania nad źródłami finansowania sektora MSP, prowadzone przez dr hab. J. Filę i dr E. Grzegorczyk zaowocowały monografią, która dotyczyła wybranych nowoczesnych i nietypowych metod finansowania mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (Fila, Grzegorczyk, Paduszyńska, 2022). Analizie i ocenie poddano alternatywne sposoby finansowania, takie jak crowdfunding oraz bardziej tradycyjne: pożyczki i kredyty. Te ostatnie analizowano z perspektywy włączenia finansowego i społecznego, a więc mikropożyczek/mikrokredytów oraz kredytu hipotecznego finansującego nieruchomości inwestycyjne w przedsiębiorstwach. W odpowiedzi na gospodarcze i finansowe skutki pandemii COVID-19 w sferze zainteresowań naukowych pracowników Katedry znalazły się zagadnienia odporności przedsiębiorstw na kryzysy¹².

Dla funkcjonowania sektora MSP niezwykle istotne są również kwestie podatkowe: wybór formy opodatkowania, wysokość obciążeń podatkowych i niepodatkowych oraz rachunkowość i sprawozdawczość podatkowa. Efektem rozwijania tego obszaru badań jest monografia przygotowana przez dr hab. J. Filę, dr E. Grzegorczyk oraz mgra A. Buczkowskiego (Fila, Grzegorczyk, Buczkowski, 2024). Autorzy za cele publikacji obrali: zaprezentowanie problematyki związanej z funkcjonowaniem przedsiębiorstw w środowisku podatkowym oraz opodatkowaniem działalności gospodarczej, identyfikację kluczowych rozwiązań fiskalnych, wprowadzonych w ramach Polskiego Ładu oraz ocenę ich skutków dla podmiotów gospodarczych, a szczególnie dla obciążeń dochodów. Zagadnienia te zostały przedstawione zarówno od strony teoretycznej, jak i praktycznej. Do dorobku publikacyjnego w obszarze podatków zaliczyć należy także artykuł dotyczący raportowania schematów podatkowych (Buczkowski, Fila, 2023).

Od początku funkcjonowania Katedry szczególnie ważnym obszarem zainteresowań badawczych były zagadnienia dotyczące zrównoważonego rozwoju i finansowania inwestycji ekologicznych. Dr hab. D. Burzyńska w latach 2014–2024 była autorką blisko trzydziestu opracowań z tego zakresu w postaci artykułów i rozdziałów w monografiach naukowych oraz uczestniczyła czynnie w krajowych konferencjach. Dorobek naukowy dr hab. D. Burzyńskiej obejmuje m.in. zagadnienia zrównoważonej gospodarki, gospodarki odpadami, partnerstwa publiczno-prywatnego, funduszy ekologicznych, ekoinnowacji, odnawialnych źródeł energii oraz

¹² Badania prowadzone przez dr hab. J. Filę i dr M. Jabłońską w ramach projektu Przedsiębiorczość w Polsce w dobie kryzysu wywołanego pandemią COVID-19, finansowanie: #eksocgrant 2021.

kryzysu energetycznego (Burzyńska, 2016; Burzyńska, Hajdys, 2021; Burzyńska, 2023; Burzyńska, Burchard-Dziubińska, 2023; Burzyńska, 2023). We wrześniu 2024 r. dr hab. D. Burzyńska została odznaczona Złotym Medalem Za Długoletnią Służbę.

Kolejny obszar specjalizacji naukowej Katedry to rachunkowość i sprawozdawczość (Artienwicz i in., 2021; Artienwicz i in., 2022; Korzeniowska, 2023), w tym rachunkowość behawioralna (Korzeniowska, Sułkowski, 2020a; Korzeniowska, Sułkowski, 2020b) i raportowanie niefinansowe (Oliveira C. i in., 2021; Hadro i in., 2022; Hadro, Fijałkowska, Słoński, 2023; Klimczak i in., 2024; Esposito i in., 2024) oraz zagadnienia związane z analizą finansową i oceną efektywności funkcjonowania podmiotów gospodarczych (Zimny, 2020; Zimny, 2021; Witczak, Zimny, 2021; Zimny 2022). Wymienione obszary mają ściśle powiązania z nadal kontynuowanym, istotnym obszarem aktywności naukowo-badawczej pracowników Katedry, którym jest audyt i kontrola wewnętrzna (Skoczylas-Tworek, 2020a; Skoczylas-Tworek, 2020b; Skoczylas-Tworek, 2022; Skoczylas-Tworek, 2023; Szydłowski, 2018; Szydłowski, 2019). Nurt ten jest nieustannie rozwijany i pogłębiany, aktualnie o problematykę oszustw i nadużyć finansowych w gospodarce. W obszarze zainteresowań i specjalizacji naukowowo-badawczej pracowników Katedry znajdują się także finanse publiczne, w tym podatki i opłaty lokalne, system zamówień publicznych (Marczak, 2014; Marczak, Bogovac, 2015; Marczak, Bogovac, 2016; Marczak, Kępka, 2016; Marczak, Uvarova, 2016; Szydłowski, 2020; Szydłowski, 2022; Szydłowski, 2024).

Wkład do dyscypliny

Problematyka badawcza podejmowana przez pracowników Katedry Finansów i Rachunkowości MSP, pomimo swojej różnorodności, pozostaje spójna. Oscyluje wokół zagadnień związanych z funkcjonowaniem mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Zaprezentowane badania wskazują na potrzebę wspierania tego sektora na różnych płaszczyznach oraz na istnienie wielu barier, zarówno na etapie tworzenia, funkcjonowania, jak i podejmowania aktywności inwestycyjnej (innowacji czy inwestycji ekologicznych). Sektor MSP pozostaje ważnym ogniwem gospodarki. Potrzeby kapitałowe są dla niego wciąż aktualne, szczególnie w obliczu dynamicznie zmieniającego się otoczenia i pojawiania się nowych metod finansowania, jak np. crowdfunding. Równie ważne są problemy funkcjonowania w środowisku podatkowym czy też mierzenie się ze zjawiskami kryzysowymi.

Aktywność naukowo-badawcza pracowników zaowocowała licznymi publikacjami o unikatowym charakterze: artykułami w renomowanych czasopismach i monografiach, w języku polskim i angielskim, czynnym udziałem w konferencjach krajowych i międzynarodowych, a także obronionych doktoratach i uzyskanych stopniach habilitacyjnych.

Katedra Rynku i Inwestycji Kapitałowych

Katedra Ekonomii Rynku i Inwestycji Kapitałowych do roku 2016 wchodziła w skład Instytutu Ekonomik Stosowanych i Informatyki, nosząc nazwę Katedra Ekonomii Przemysłu i Rynku Kapitałowego. W 2016 r., na skutek zmiany organizacyjnej, weszła w skład Instytutu Finansów, zaś w roku 2017 zmieniła nazwę na obowiązującą obecnie (Katedra Rynku i Inwestycji Kapitałowych).

Przedmiot badań

Podstawowym przedmiotem badań pracowników Katedry w latach 2014–2024 były przede wszystkim zagadnienia związane z rynkami finansowymi, w tym w szczególności z rynkiem kapitałowym oraz, w nieco mniejszym stopniu, z zarządzaniem finansami przedsiębiorstw na tym rynku. Dotyczyły takich kwestii jak: rentowność i ryzyko inwestycji na rynkach kapitałowych, reakcja kursów instrumentów finansowych na napływające na rynek informacje (tj. na przykład komunikaty ogłaszane przez bank centralny), inwestycje społecznie odpowiedzialne, inwestowanie w nowe źródła energii, polityka dywidend, płynność finansowa i struktura kapitału spółek giełdowych, wzrost spółek na rynku kapitałowym.

121

Kierunki i tematyka badań oraz ich liderzy

W latach 2014–2024 można wyróżnić 9 podstawowych kierunków badawczych, z których część związana jest z realizacją pozyskanych za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (NCN) i finansowanych przez tę instytucję projektów badawczych, część z aktywnością prowadzoną w ramach badań własnych UŁ. W omawianym okresie w Katedrze realizowano łącznie pięć projektów NCN. Charakterystyka ogółu wyróżnionych kierunków badawczych przedstawia się w następujący sposób:

1. Komunikacja Narodowego Banku Polskiego (NBP) z rynkami finansowymi

Liderem tego kierunku badań był prof. dr hab. Janusz Brzeszczyński, kierownik realizowanego w latach 2016–2020 projektu NCN pt. Efekty komunikacji Narodowego Banku Polskiego (NBP) z rynkami finansowymi. Wpływ informacji makroekonomicznych NBP na zachowanie inwestorów. Ponadto kierował on zespołem realizującym uzyskany w wyniku konkursu Komitetu Badań Ekonomicznych NBP i realizowany w latach 2017–2018 projekt *Evolution of the impact of the interest rates changes announced by Narodowy Bank Polski (NBP) on the financial markets in the high, medium and low level of interest rates environments in Poland*. Ten projekt stanowił swojego rodzaju kontynuację uzyskanego wcześniej w ramach konkursu

i finansowanego przez NBP projektu Przejrzystość strategii komunikacji NBP z rynkiem finansowym oraz wpływ publikacji kluczowych informacji o polityce pieniężnej NBP na reakcję rynków pieniężnych oraz rynku akcji, realizowanego w latach 2012–2013 przez zespół, którym kierował prof. dr. hab. Jerzy Gajdka.

2. Inwestycje społecznie odpowiedzialne

Liderem nurtu badawczego Katedry określonego jako inwestycje społecznie odpowiedzialne jest również prof. dr hab. Janusz Brzeszczyński, kierownik finansowanego przez NCN projektu Inwestycje społecznie odpowiedzialne. Badanie rentowności, ryzyka, dynamiki oraz współzależności indeksów SRI na rynkach rozwiniętych oraz na rynkach wschodzących na świecie, realizowanego od roku 2020 do chwili obecnej (tzn. do 2025 r.). Ponadto prof. dr hab. Jerzy Gajdka kierował finansowanym przez NBP i realizowanym w roku 2023 projektem Aspekty ESG w działalności banków w Polsce – rozwój, stan obecny, perspektywy, finansowanym przez Związek Banków Polskich (ZBP).

3. Inwestycje w źródła odnawialne

Liderem tego kierunku badań jest dr hab. Tomasz Schabek, który kieruje finansowanym przez NCN projektem Efektywność finansowa inwestycji w odnawialne źródła energii na rynkach wschodzących Europy Środkowej z perspektywy indywidualnego gospodarstwa domowego, rozpoczętym w 2022 r., a przewidzianym do realizacji do roku 2025. Jest to także kierunek powiązany z inwestycjami społecznie odpowiedzialnymi w zakresie *sustainable development*.

4. Behawioralne i fundamentalne czynniki wpływające na rynki finansowe

Liderem tego kierunku badawczego był również dr hab. Tomasz Schabek, kierownik finansowanego przez NCN projektu Wpływ czynników behawioralnych i fundamentalnych na stopy zwrotu z akcji rynków wschodzących na przykładzie Polski i Brazylii, prowadzonego w latach 2014–2015. Wynikiem był także staż naukowy w Uniwersytecie Sao Paulo w Brazylii. W ramach tego kierunku badań naukowych realizowano także badania prowadzone poza wymienionym projektem.

5. Rynek sztuki a rynki finansowe

Liderem tego kierunku badań jest dr Anna Lucińska, która kierowała finansowanym przez NCN projektem Inwestowanie w malarstwo na rynku finansowym, realizowanym w latach 2013–2016.

6. Zarządzanie kapitałem obrotowym z uwzględnieniem wzrostu przedsiębiorstw na rynku kapitałowym oraz płynności obrotu akcji

Prace badawcze prowadzone w ramach tej grupy tematów nie były finansowane ze źródeł zewnętrznych i dotyczyły krótkookresowego zarządzania finansami spółek działających na rynku kapitałowym, ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania kapitałem obrotowym i płynnością

finansową. Oryginalnym aspektem podejścia do wymienionego zagadnienia było powiązanie kwestii płynności finansowej i zarządzania kapitałem obrotowym z zagadnieniem wzrostu przedsiębiorstw, a także z płynnością obrotu akcjami. Liderem tego kierunku badań była dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ, zaś jeśli chodzi o problematykę płynności obrotu akcji na rynku giełdowym – dr Agata Gniadkowska-Szymańska.

7. Polityka dywidendy i struktura kapitału spółek działających na rynku kapitałowym

Przedmiotem zainteresowania były tu kwestie zarządzania finansami spółek giełdowych w długim terminie, ze szczególnym uwzględnieniem polityki dywidendy oraz struktury kapitału. Za lidera tego nurtu badawczego można uznać dr. Marka Szymańskiego, którego rozprawa doktorska dotyczyła kwestii struktury kapitału.

8. Powiązania rynku akcji z realną stroną gospodarki

Kolejnym kierunkiem badań były powiązania rynków akcji z realną stroną gospodarki w wymiarze makroekonomicznym i mikroekonomicznym, za liderów tego nurtu prac badawczych należy uznać dr. Piotra Pietraszewskiego oraz dr. hab. Tomasza Schabka.

9. Powiązania rynku nieruchomości z rynkami finansowymi.

Ostatnim z podstawowych kierunków badań Katedry są relatywnie słabo omówione w polskiej literaturze przedmiotu kwestie powiązań rynku nieruchomości z rynkami finansowymi. Dominującą rolę odgrywa tu dr Rafał Wolski, który współpracuje z pracownikami Katedry Inwestycji i Nieruchomości UŁ.

Wymienione podstawowe kierunki prac prowadzonych w Katedrze Rynku i Inwestycji Kapitałowych nie obejmują wszystkich działań badawczych realizowanych w ostatnich dziesięciu latach przez pracowników tej jednostki. Powstał szereg innych opracowań, które trudno usystematyzować w jednorodne grupy. W większości były to opracowania ściśle związane z problematyką rynku kapitałowego, takie jak ryzyko i rentowność inwestycji w akcje czy wpływ wyborów politycznych na ceny akcji; powstały również prace dotyczące innych zagadnień, choćby teorii ekonomii (np. Pietraszewski, 2016) czy też rynku kryptowalut (Brzeszczyński i in., 2020).

Dorobek naukowy (publikacyjny)

Dorobek naukowy w ramach opisanych kierunków został upowszechniony przede wszystkim w postaci artykułów naukowych, często publikowanych w czasopiśmie o wysokiej renomie międzynarodowej, uwzględnianych w bazie JCR i posiadających Impact Factor oraz w referatach wygłoszonych na konferencjach naukowych. W nieco mniejszym stopniu natomiast w formie naukowych monografii.

W grupie prac realizowanych w nurcie badawczym dotyczącym komunikacji NBP z rynkami finansowym powstał szereg artykułów publikowanych zarówno w czasopismach krajowych, jak i zagranicznych. Do najważniejszych należy 5 artykułów opublikowanych przez zespoły badawcze złożone w większości z pracowników Katedry w czasopismach z bazy JCR posiadających Impact Factor, takich jak: „Argumenta Economica” (Brzeszczyński i in., 2017); „Expert Systems with Applications” (Brzeszczyński i in., 2021b); „International Journal of Emerging Markets” (Brzeszczyński i in., 2022; Brzeszczyński i in., 2023a), czy też „Quantitative Research in Emerging Markets” (Wolski i in., 2023). Do ważnych publikacji w ramach tego nurtu badawczego zaliczyć też należy rozdział w monografii opublikowanej przez Wydawnictwo Routledge z okazji 30-lecia GPW (Brzeszczyński i in., 2023b). Wymienione prace omawiały różne aspekty reakcji rynków finansowych na komunikaty NBP, a także prezentowały wyniki analizy racjonalności zachowania zarządzających portfelami inwestycyjnymi w kontekście reakcji na te komunikaty. Zastosowana metodyka polegała na wykorzystaniu zarówno metod ekonometrycznych, ze szczególnym uwzględnieniem modeli klasy GARCH oraz aplikacji metod jakościowych, takich jak wywiady i badania ankietowe. W ramach kierunku badawczego związanego z ESG w warunkach rynku kapitałowego powstały dwie prace publikowane w czasopiśmie z bazy JCR „Finance Research Letters” (Brzeszczyński i in., 2021a; Brzeszczyński i in., 2022), jednak badania w tym obszarze ciągle trwają, kilka artykułów w czasopismach posiadających Impact Factor znajduje się w fazie recenzji. Publikacje dotyczą przede wszystkim kwestii ryzyka inwestycji społecznie odpowiedzialnych oraz zmian w tym zakresie, jakie zaszły w czasie pandemii COVID-19.

Jeśli chodzi o kierunek badawczy obejmujący zagadnienia inwestycji w odnawialne źródła energii, prace również są w trakcie realizacji. Spośród dotychczasowych osiągnięć należy wyróżnić artykuł opublikowany w czasopiśmie z bazy JCR Renewable Energy (Schabek, 2020), ukazujący ekonomiczną efektywność podmiotów zaangażowanych w produkcję urządzeń związanych z odnawialnymi źródłami energii.

Szereg publikacji powstał w ramach kierunku badawczego określonego jako wpływ czynników behawioralnych i fundamentalnych na rynki finansowe. Warto w tym miejscu wymienić przede wszystkim książkę autorstwa T. Schabka (2016) wydaną na kanwie jego rozprawy doktorskiej. Ponadto w ramach tego nurtu powstał szereg artykułów dotyczących wpływu czynników fundamentalnych i behawioralnych na rynki finansowe (np. Schabek, 2018; Schabek 2019; Schabek 2020; Schabek 2021) lub też poruszających inne aspekty związane z uwzględnieniem reguł finansów behawioralnych w analizie rynków finansowych, jak np. anomalie

rynkowe (zob. Szymański, Wojtalik, 2019; Szymański, Wojtalik, 2020; Zaremba, Schabek, 2017).

W obszarze badań dotyczącym powiązania rynku sztuki z rynkiem kapitałowym za najważniejszą publikację należy uznać książkę, której autorką jest A. Lucińska (2021), pt. *Obrazy na rynku finansowym*. Ponadto w ramach tej grupy działań opublikowano kilka artykułów w czasopiśmie polskich i zagranicznych. Prace te omawiają m.in. kwestię analizy rynku sztuki w krajach Unii Europejskiej (Lucińska, 2015), czy też oceny efektywności i ryzyka inwestycji w obrazy w warunkach polskich z uwzględnieniem indeksu hedonicznego (Lucińska, 2015). Jedna z prac dotyczących wymienionej problematyki została zaakceptowana do publikacji w czasopiśmie z bazy JCR (Lucińska, 2025).

W ramach prac dotyczących kwestii zarządzania kapitałem obrotowym i jego powiązania ze wzrostem przedsiębiorstwa oraz płynnością obrotu akcji należy wymienić przede wszystkim książkę M. Bolek (2018) pt. *Determinanty wzrostu przedsiębiorstw na rynku kapitałowym: przykład NewConnect*, która została przedstawiona przez autorkę, jako osiągnięcie naukowe dla celów zakończonego sukcesem postępowania habilitacyjnego. W tej grupie osiągnięć publikacyjnych znajduje się też poświęcona temu zagadnieniu płynności obrotu akcji książka autorstwa A. Gniadkowskiej-Szymańskiej (2018), powstała na kanwie jej rozprawy doktorskiej. Poza książkami dorobek naukowy z tego obszaru został upowszechniony w postaci szeregu artykułów (np. Bolek, 2017; Bolek, Gniadkowska-Szymańska, 2019; Gniadkowska-Szymańska, 2022).

W postaci artykułów upowszechniano również wyniki badań w obszarze badawczym dotyczącym powiązań pomiędzy realną sferą gospodarki a rynkiem akcji (np. Pietraszewski, 2018; Pietraszewski, 2020; Gajdka, Pietraszewski, 2016).

Na bazie rozważań w obszarze obejmującym zagadnienia struktury kapitału oraz polityki dywidendy powstała rozprawa doktorska dr. Marka Szymańskiego (2024) oraz kilka artykułów (np. Gajdka, Szymański, 2019; Gajdka, Szymański, 2024).

Wreszcie w ramach ostatniego z wymienionych obszarów badawczych, dotyczącego powiązań pomiędzy rynkiem nieruchomości a rynkiem kapitałowym, za najważniejsze należy uznać prace porównujące ryzyko i efektywność inwestycji na rynkach nieruchomości oraz rynkach finansowych oraz analizujących problematykę inwestycji w fundusze inwestycyjne nieruchomości (np. Wolski, 2017a; Wolski 2017b).

Zaprezentowany w powyższym podrozdziale przegląd publikacji powstałych w ramach wyróżnionych podstawowych nurtów badawczych Katedry obejmuje jedynie wybrane pozycje charakterystyczne dla wyróżnionych kierunków badawczych, jednak daleki jest od przedstawienia pełnego

opisu dorobku publikacyjnego Katedry. Pracownicy w omawianym okresie opublikowali ponad 80 artykułów, w tym bez mała 40 artykułów w czasopismach z bazy JCR, posiadających Impact Factor. Dominującą rolę odgrywał w tym zakresie prof. dr hab. Janusz Brzeszczyński, publikując średnio 3 artykuły rocznie w czasopismach z bazy JCR, we współautorstwie zarówno z pracownikami Katedry, jak również naukowcami z innych akademickich ośrodków, w tym często z ośrodków zagranicznych. Artykuły z naukowcami z innych krajów publikowali również dr hab. Tomasz Schabek, prof. dr hab. Jerzy Gajdka, dr hab. Monika Bolek prof. UŁ, dr Rafał Wolski czy też dr Piotr Pietraszewski. Inną, jednak znacznie mniej liczną formą upowszechniania osiągnięć naukowych Katedry w ostatnim dziesięcioleciu, były monografie naukowe, w omawianym okresie powstały 4.

Wkład w rozwój dyscypliny

Ważnym osiągnięciem badań dotyczących komunikacji NBP z rynkami finansowymi było dostrzeżenie, iż w większości analizowanych przypadków wariancja stóp zwrotu na rynkach finansowych zmniejszała się po ogłoszeniu komunikatu NBP, często niezależnie od jego treści, co może świadczyć o „uspokajaniu” rynku po komunikacie banku centralnego i jest konstatacją ważną tak dla teorii, jak i praktyki finansów.

126

W przypadku inwestycji społecznie odpowiedzialnych najważniejsze z osiągnięć dotyczyło kwestii ryzyka systematycznego indeksów SRI, które zbadano m.in. w unikalny sposób, uwzględniający kategorię określaną mianem dual-beta, czyli miarę ryzyka systematycznego analizującą to ryzyko oddzielnie dla okresów hossy oraz bessy na rynku akcji. Ważnym osiągnięciem było też stwierdzenie specyfiki zmian ryzyka systematycznego indeksów akcji SRI w skali globalnej towarzyszącego pandemii COVID-19. Badanie przeprowadzone w tym obszarze dotyczyło wyjątkowo szerokiej gamy indeksów, zaś jego wyniki, wskazujące, że ryzyko systematyczne akcji SRI generalnie w większości regionów świata zwiększyło się w czasie pandemii, jednakże nie dotyczyło to krajów Dalekiego Wschodu, gdzie uległo ono obniżeniu, uwzględnia nowy aspekt w analizie zachowania gospodarki i rynków finansowych w okresie kryzysu.

Cennym osiągnięciem prac nad zagadnieniem źródeł energii odnawialnej było to, iż podmioty zaangażowane w produkcję urządzeń związanych z OZE uzyskiwały generalnie dobre wyniki finansowe.

Inne ważne wyniki badań dotyczyły wskazania czynników fundamentalnych oraz behawioralnych, które odgrywały istotną rolę w kształtowaniu stóp zwrotu na naszym rynku finansowym oraz czynników determinujących wzrost spółek na tym rynku. W badaniach testowano liczne wersje modeli opisujących stopy zwrotu, zarówno w ujęciu neoklasycznym, jak i behawioralnym.

Wkład w rozwój dyscypliny w obszarze badawczym dotyczącym powiązań pomiędzy rynkiem sztuki a rynkami finansowymi polegał m.in. na wykorzystaniu narzędzi wielorakiej regresji hedonicznej dla identyfikacji i kwantyfikacji determinant cen obrazów, a także zbudowaniu adekwatnego do warunków polskiego rynku malarstwa, hedonicznego indeksu cen dzieł sztuki. Wreszcie – jeżeli chodzi o badania dotyczące struktury kapitału oraz polityki dywidendy spółek giełdowych, najważniejszym z osiągnięć jest dostrzeżenie zmian, jakie zaszły w tym obszarze w okresie pandemii COVID-19, przy czym polegały one m.in. na zmianie istotności czynników, które kształtowały decyzje w wymienionym zakresie.

Osiągnięcia Katedry były też dostrzegane przez instytucje zewnętrzne. Na przykład w 2016 r. dr hab. Tomasz Schabek został laureatem konkursu Prezesa NBP na najlepszą pracę doktorską.

Działalność naukowa pracowników Katedry zaowocowała także uzyskiwaniem stopni i tytułów naukowych. W latach 2014–2024 otrzymali oni: trzy stopnie doktora nauk ekonomicznych (Tomasz Schabek (2015), Agata Gniadkowska-Szymańska (2017) i Marek Szymański (2024)), 3 stopnie doktora habilitowanego (Janusz Brzeszczyński (2016), Monika Bolek (2018) oraz Tomasz Schabek (2024)) i dwa tytuły profesora (Jerzy Gajdka (2015) oraz Janusz Brzeszczyński (2022)). Dr hab. Tomasz Schabek odbył 6-miesięczny staż naukowy w University of Sao Paulo w ramach grantu NCN (2014/2015).

Katedra uczestniczyła w organizacji dwóch dużych międzynarodowych konferencji naukowych na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym: Neoclassical and Behavioral Finance (w dniach: 26–27.06.2014) oraz EuroConference 2018: Emerging Market Economies (w dniach: 7–8.06.2018), organizowanej wspólnie z Society for the Study of Emerging Markets (SSEM).

Katedra Rynku i Inwestycji Kapitałowych na stałe wpisała się w strukturę Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, a jej działalność jest nieustannie dostosowywana do zmieniających się warunków gospodarczych i aktualnych potrzeb. Głównym celem działania pozostaje niezmiennie skuteczne łączenie teorii nauk ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem teorii finansów, w tym teorii rynku kapitałowego, z praktyką gospodarczą oraz procesem dydaktycznym.

Katedra Ubezpieczeń

Lata 2014–2024 to okres zmian osobowych w Katedrze Ubezpieczeń, których efektem była modyfikacja obszarów badań będących wynikiem rozwoju naukowego pracowników. Do 2017 r. Katedrą kierował prof. dr hab. Stanisław Wieteska, po którym funkcję przejęła dr hab. Anna Szymańska, prof. UŁ. W 2024 r. zespół Katedry obejmował ośmioro pracowników w składzie: dr hab. Anna Szymańska, prof. UŁ, dr hab. Iwona Laskowska, prof. UŁ, dr hab. Jurij Klapkiv, prof. UŁ, dr Anna Celczyńska, dr Małgorzata Jeziorska, dr Magdalena Lesiak, dr Anna Piechoła oraz mgr Joanna Stępińska. Wcześniej (w latach 2014–2023) w Katedrze pracowali: prof. dr hab. Stanisław Wieteska, dr Daria Korytkowska, mgr Małgorzata Politowska-Iwaszko oraz mgr Marcin Borys.

Przedmiot zainteresowań i metody prowadzonych badań

Działalność naukowo-badawcza pracowników Katedry koncentruje się na szeroko rozumianych ubezpieczeniach, a przede wszystkim na współczesnych obszarach ubezpieczeń gospodarczych i społecznych. W szczególności są to wyzwania i problemy ubezpieczeń gospodarczych, ubezpieczeń zdrowotnych i emerytalnych, zagadnienia z zakresu zarządzania ryzykiem w ubezpieczeniach, matematyki i statystyki aktuarialnej, obejmują problemy dystrybucji ubezpieczeń, konstrukcji produktów ubezpieczeniowych oraz nieprawidłowości na rynkach finansowych i ubezpieczeniowych. Spektrum zainteresowań pracowników Katedry obejmuje również zastosowanie metod ilościowych w analizach zjawisk społeczno-ekonomicznych (takich, jak np. rynek pracy, demografia, upadłość przedsiębiorstw, polityka rolna), zarządzanie finansami publicznych zakładów opieki zdrowotnej, ocenę świadomości i decyzji finansowych konsumentów na rynku usług ubezpieczeniowych, zagadnienia rachunkowości ubezpieczeniowej oraz zarządzanie portfelem kredytowym banku.

Nowe kierunki badań w Katedrze dotyczyły współczesnych wyzwań na rynku usług finansowych, takich jak: produkty ubezpieczeniowe w obszarze odnawialnych źródeł energii, dysfunkcyjne praktyki, dobrowolne oszczędności emerytalne, IsurTech czy rozwój prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych.

Prowadzone badania charakteryzowały się zarówno wymiarem empirycznym, jak i teoretycznym, a ich wyniki stanowiły istotny wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse. Pracownicy wykorzystywali dane zastane: PIU, KNF, GUS, pochodzące z innych publikatorów oraz wyniki

badania ankietowych i sondażowych. Do analiz stosowano m.in. narzędzia statystyki wielowymiarowej, matematyki aktuarialnej, dynamiczne modele panelowe.

Kierunek i tematyka badań oraz ich liderzy

Można wyróżnić kilka głównych nurtów badań, na których koncentrowały się zainteresowania naukowo-badawcze pracowników Katedry.

W obszarze ubezpieczeń majątkowo-osobowych badania dotyczyły przede wszystkim ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczeń zdrowotnych, innowacyjnych produktów ubezpieczeniowych, a także zarządzania ryzykiem w szeroko rozumianych ubezpieczeniach. W tym obszarze publikował prof. dr hab. Stanisław Wieteska, koncentrując badania na analizie ryzyka w różnych rodzajach ubezpieczeń i innowacyjnych produktach ubezpieczeniowych (Wieteska, Szydlak-Leszczyńska, Stęplewska, 2023; Stępnicka, Wieteska, 2021). Razem z dr hab. Iwoną Laskowską, prof. UŁ analizował ofertę dobrowolnych ubezpieczeń urządzeń transportu osobistego na polskim rynku (Laskowska, Wieteska, Juszczak, 2023). Z dr Małgorzatą Jeziorską badał ryzyko zaburzeń snu jako elementu bezpieczeństwa w ruchu drogowym w kontekście ubezpieczeniowym (Wieteska, Węgrzyn, Jeziorska, 2021). Wspólnie z Anną Szymańską badał ryzyko w eksploatacji morskich elektrowni wiatrowych (Szymańska, Wieteska, 2021) oraz biogazowni (Szymańska, Wieteska, 2017) dla potrzeb ubezpieczenia. Mimo że przeszedł na emeryturę w 2017 r., intensywność badawcza profesora Stanisława Wieteski jest nadal imponująca. Jego osiągnięcia naukowo-badawcze przedstawia monografia *Ubezpieczenia i finansy. Rozwój i perspektywy* (Szymańska, red., 2017).

Badania dr hab. Anny Szymańskiej, prof. UŁ, w tematyce ubezpieczeń majątkowo-osobowych koncentrowały się na statystycznej ocenie efektywności systemów zwwyżek i zniżek w ubezpieczeniach komunikacyjnych, czego głównym rezultatem, oprócz wielu artykułów (jak np. Szymańska, 2017), była monografia habilitacyjna (Szymańska, 2014). W monografii dokonano przeglądu i poddano ocenie systemy bonus-malus funkcjonujące na polskim rynku ubezpieczeń komunikacyjnych oraz zaproponowano zmodyfikowane systemy o większej efektywności taryfikacyjnej. Innym wątkiem badań były ubezpieczenia majątkowo-osobowe zawierane przez JST w Polsce i ocena ich efektywności ekonomicznej (Szymańska, Szymański, 2018). Na temat ryzyka w ubezpieczeniach komunikacyjnych OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz norm etycznych w zakresie likwidacji szkód w tych ubezpieczeniach publikowała dr Anna Celczyńska (2016). W tematyce innowacyjnych ubezpieczeń badania prowadził dr hab. Jurij Klapkiv, prof. UŁ, który wskazywał wyzwania sektora ubezpieczeń w kontekście technologii InsurTech (Łyskawa i in., 2019), a ich efektem końcowym

była monografia habilitacyjna (Klapkiv, 2020). W monografii autor analizował współczesne tendencje rozwoju rynku usług ubezpieczeniowych, koncentrując się na podstawach koncepcyjnych, innowacjach technicznych oraz perspektywach tej branży. Opracowanie obejmuje zarówno tradycyjne, jak i nowoczesne podejścia do ubezpieczeń, podkreślając rolę technologii cyfrowych w transformacji sektora. Dr hab. Jurij Klapkiv, prof. UŁ zajmował się również wyzwaniem agroubezpieczeń w stabilizacji dochodów rolników (Putsenteilo, Klapkiv, Karpenko, Gvozdecka, 2020).

Efektom badań dr hab. Iwony Laskowskiej, prof. UŁ na temat ochrony zdrowia była monografia habilitacyjna (Laskowska, 2012). Zbadano determinanty ekonomiczne i społeczne nierówności w obszarze zdrowia. Szczególną uwagę zwrócono na przybliżenie metodologii pomiaru społeczno-ekonomicznych nierówności zdrowia, która poza dostarczeniem informacji o stopniu nierówności badanej zmiennej (stan zdrowia, konsumpcja świadczeń zdrowotnych), jest użyteczna w ocenie czynników odpowiedzialnych za powstawanie nierówności, co może mieć znaczenie przy szacowaniu ryzyka zdrowotnego. Profesor Laskowska zajmowała się również badaniami dotyczącymi oceny stanu obecnego i perspektyw rozwoju rynku prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce (Laskowska, 2018).

130 Głównymi kierunkami badań dr Anny Piechoty była ocena: efektywności ubezpieczeń zdrowotnych, poziomu skłonności do płacenia za usługi zdrowotne, wykorzystania usługi ubezpieczenia w zabezpieczeniu podmiotów funkcjonujących w obszarze ochrony zdrowia, finansowania wybranych świadczeń zdrowotnych (Piechota, 2015; Barszczewska, Piechota, 2021; Piechota, 2022; Piechota, 2023). Tematyką roszczeń odszkodowawczych poszkodowanych pacjentów w wyniku zajścia szkody podczas ich leczenia w placówkach leczniczych zajmowała się dr Daria Korytkowska-Piaskowska w monografii będącej owocem postępowania doktorskiego (Korytkowska-Piaskowska, 2022). Dr hab. Jurij Klapkiv, prof. UŁ, prowadził badania gospodarczej konkurencyjności instytucji medycznych w wybranych krajach (Klapkiv, Vovk, Klapkiv, 2020), natomiast dr hab. Anna Szymańska, prof. UŁ, badała relację roszczeń do składek ubezpieczeniowych z tytułu OC podmiotów wykonujących działalność leczniczą (Szymańska, 2016).

W obszarze ubezpieczeń na życie, także o charakterze oszczędnościowym, badania prowadzili przede wszystkim: dr hab. Anna Szymańska, prof. UŁ, dr hab. Iwona Laskowska, prof. UŁ, dr Małgorzata Jeziorska oraz mgr Joanna Stępińska. Anna Szymańska badała m.in. determinanty oszczędności emerytalnych wśród samozatrudnionych w Polsce (Szymańska, Bednarczyk, Skibińska-Fabrowska, 2021). Przedmiotem badań Iwony Laskowskiej były determinanty zawierania ubezpieczeń na życie w przekroju regionalnym (Laskowska, 2024a) oraz rozwój rynku ubezpieczeń

na życie w krajach Europy Środkowo-Wschodniej (Laskowska, 2024b). Małgorzata Jeziorska analizowała m.in. zjawisko awersji do strat w kontekście podejmowania decyzji finansowych konsumentów na rynku ubezpieczeń na życie (Jeziorska, 2020). Joanna Stępińska koncentrowała się na badaniu zmian w przepisach dotyczących produktów ubezpieczeniowych z UFK oraz ocenie ich skuteczności w kontekście ochrony konsumenta (Czechowska, Stępińska, 2023).

W obszarach dystrybucji usług ubezpieczeniowych oraz dysfunkcji na rynku usług finansowych badania prowadziła dr Magdalena Lesiak, która w 2024 r. obroniła rozprawę doktorską pt. *Dysfunkcyjne praktyki na rynku kapitałowym w Polsce*. Realizowała również projekt dla młodych naukowców Zjawiska dysfunkcyjne na rynku finansowym. Badaniami na temat kanałów dystrybucji ubezpieczeń na unijnych rynkach w korelacji z rozwojem tych rynków zajmowała się również dr hab. Anna Szymańska, prof. UŁ.

Inne obszary badań to: rynek pracy, upadłość przedsiębiorstw, zarządzanie ryzykiem kredytowym oraz polityka rolna. Dr hab. I. Laskowska, prof. UŁ, brała udział w projektach: System prognozowania polskiego rynku pracy¹³ oraz Analiza procesów zachodzących na polskim rynku pracy i w obszarze integracji społecznej w kontekście prowadzonej polityki gospodarczej¹⁴, w których analizowano i prognozowano popyt na pracę na polskim rynku. Za te badania zespół otrzymał nagrodę III Stopnia Rektora UŁ za cykl publikacji *Analizy i prognozy polskiego rynku pracy* (2023). Jeden z tomów stanowiła monografia *Analizy i prognozy polskiego rynku pracy. Przekrój powiatowy* (Laskowska, Żółtaszek, 2021). Dr hab. A. Szymańska, prof. UŁ, badała zmiany wpływające na upadłość przedsiębiorstw w Polsce (Szymańska, Tomczyk, Dankiewicz). Mgr J. Stępińska w badaniach koncentrowała się na ryzyku kredytowym i jego ocenie dla poszczególnych sektorów oraz na jego znaczeniu dla gospodarki (Stępińska, 2024), także w raportach¹⁵. Kluczowe determinanty

¹³ Projekt POWR.02.04.00-00-0083/17: „System prognozowania polskiego rynku pracy, instytucja przyznająca/finansująca projekt: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej”, okres realizacji: 2017–2020.

¹⁴ Projekt POKL.01.01.00-00-013/08: „Analiza procesów zachodzących na polskim rynku pracy i w obszarze integracji społecznej w kontekście prowadzonej polityki gospodarczej, projekt realizowany przez: Instytut Pracy i Polityki Społecznej”, okres realizacji: 2015 r.

¹⁵ Raporty przygotowywane w ramach Programu Analityczno-Badawczego przy Fundacji Warszawski Instytut Bankowości: WIB PAB 10/2023, Analiza i prognozowanie kosztu odpisów na straty kredytowe w sektorze bankowym w Polsce; PAB/WIB 12/2023, Implementacja wymogu MREL do sektora bankowego; PAB WIB 10/2024, Perspektywy zdolności polskiego systemu bankowego do finansowania potrzeb gospodarki w warunkach ograniczonych zasobów kapitałowych.

konwergencji rynkowej oraz różnice w polityce rolnej poszczególnych państw europejskich badań dr hab. J. Klapkiv, prof. UŁ (Klapkiv, Putsenteilo, Karpenko, 2023).

Dorobek naukowy (synteza wyników)

Aktywność naukowa pracowników Katedry zaowocowała bogatym, interdyscyplinarnym dorobkiem publikacyjnym w postaci: 17 monografii¹⁶, 130 artykułów w czasopismach, 23 rozdziałów w monografiach oraz 15 opracowań naukowych m.in. o charakterze raportów. Pracownicy brali udział w 7 projektach badawczych.

Badania prowadziło ponadto dwóch stażystów: dr Viktor Trynchuk w 2022 r. nt. rozwoju ubezpieczeń w Galicji na przełomie XIX i XX w. oraz w 2023 r. dr Anna Jędrzychowska nt. propozycji „nowego” ubezpieczenia członków rodziny w przypadku śmierci jednego z małżonków.

Wkład do dyscypliny

Trudno dokładnie scharakteryzować wkład do dyscypliny ekonomia i finanse badań prowadzonych w Katedrze Ubezpieczeń. Liczne publikacje stanowią znaczący wkład w badania nad rozwojem rynku ubezpieczeń gospodarczych zarówno w ujęciu makro-, jak i mikroekonomicznym, a także przestrzennym. Należy tutaj wymienić wyniki badań wskazujące determinanty ekonomiczne, społeczne i legislacyjne rozwoju rynku ubezpieczeniowego, a także czynniki wpływające na zawieranie przez konsumentów różnego rodzaju ubezpieczeń, np. emerytalnych, zdrowotnych. Jednym z ważniejszych nurtów badań nt. rozwoju rynku ubezpieczeniowego są analizy kanałów dystrybucji ubezpieczeń, także w kontekście zjawiska missellingu. W opisanych badaniach cennym wkładem jest metodologia, oparta na zawansowanych metodach statystyki wielowymiarowej i ekonometrii. Uzupełnieniem są analizy produktów ubezpieczeniowych, jak. np. agroubezpieczenia, i ich wpływu na rynek ubezpieczeniowy, a także gospodarkę.

Prowadzone badania stanowią znaczący wkład w obszarze efektywniejszego zarządzania ryzykiem nie tylko przez zakłady ubezpieczeń, ale także inne podmioty funkcjonujące na rynku i zawierające ubezpieczenia. Należy tutaj wymienić wkład w zakresie metodologii badania: efektywności systemów bonus-malus, efektywności zamówień publicznych JST na ubezpieczenia, rozpoznania poziomu wykorzystania usługi ubezpieczenia przez podmioty lecznicze oraz wykorzystania metody ubezpieczeniowej w różnych obszarach ochrony zdrowia, likwidacji szkód osobowych będących skutkiem wypadków drogowych.

¹⁶ W tym trzy we współautorstwie i jedna pod redakcją.

Prowadzone badania stanowią znaczący wkład w analizę rynku pracy, upadłości przedsiębiorstw, polityki rolnej oraz rozwoju sektora bankowego.

Uzupełniają ponadto problematykę funkcjonowania rynku finansowego i obserwowanych dysfunkcyjnych praktyk, a także identyfikacji czynników determinujących występowanie nieprawidłowości na polskim rynku finansowym.

Prowadzone badania przyczyniają się do poprawy efektywności i innowacyjności sektora ubezpieczeniowego.

Przejawem dorobku w opisywanym obszarze są również uzyskiwane stopnie naukowe i nagrody. W latach 2014–2024 w Katedrze Ubezpieczeń obroniono cztery prace doktorskie:

- dr Aneta Tomasziewicz, data nadania: 21.01.2019 r., praca doktorska pt. *Adekwatność sum ubezpieczenia do wartości nieruchomości mieszkalnych w Łodzi*, promotor: prof. dr hab. Stanisław Wieteska,
- dr Daria Korytkowska-Piaskowska, data nadania: 27.05.2019, praca doktorska pt. *Finansowa analiza występowania szkód dotyczących pacjentów w szpitalach na podstawie wyroków sądów okręgu łódzkiego*, promotor: prof. dr hab. Stanisław Wieteska,
- dr Jacek Konciak, data nadania: 9.01.2023, praca doktorska pt. *Determinanty ryzyka pożarowego i strat finansowych w zasobach mieszkalnych w Polsce w latach 2000–2015*, promotor: prof. dr hab. Stanisław Wieteska,
- dr Magdalena Lesiak, data nadania: 9.12.2024, praca doktorska pt. *Dysfunkcyjne praktyki na rynku kapitałowym w Polsce*, promotor: dr hab. Monika Bolek, prof. UŁ.

Pracownicy Katedry otrzymali następujące nagrody i wyróżnienia:

- Dr Magdalena Lesiak – III miejsce w XI Edycji Konkursu organizowanego przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (PTE, oddział w Łodzi) na Najlepszą Pracę Magisterską z Zakresu Nauk Ekonomicznych obronioną w roku 2018, 18.11.2019 oraz wyróżnienie za działalność doktorancką na rzecz i dla dobra Uniwersytetu Łódzkiego, 30.06.2022,
- Dr hab. Anna Szymańska, prof. UŁ – Złota Odznaka UŁ, 25.05.2020,
- Dr hab. Iwona Laskowska, prof. UŁ: Złota Odznaka UŁ, 25.05.2020; nagroda zespołowa Rektora UŁ za cykl publikacji *Analizy i prognozy polskiego rynku pracy*, 2023 r.; złoty medal za długoletnią służbę postanowieniem Prezydenta RP z dn. 3.09.2024,
- Dr hab. Iwona Laskowska, prof. UŁ, była członkiem Komitetu Nauk Demograficznych Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2015–2023.

Bibliografia

- Adrianowski D. (2019), *Ochrona konsumenta w świetle nowej ustawy o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami*, „Bezpieczny Bank”, nr 3 (76).
- Adrianowski D. (2020), *Prognozy zmian modeli biznesowych przedsiębiorstw bankowych ze względu na pandemię COVID-19*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, t. XXI, z. 4.
- Adrianowski D. (2022), *Business model in the individual financial statements of banking enterprises*, „Proceedings of the 40th International Business Information Management Association (IBIMA)”, November 2022, Seville, Spain.
- Alimpiiev Y. (2023), *The choice of unemployment indicators for assessing internal equilibrium and fiscal and monetary regulation: The example of Eastern European countries*, „42nd IBIMA Conference. Global Economic Development Research within 2025 Vision”.
- Alimpiiev Y. (2024), *Integral indicators of macroeconomic conditions in the formation of fiscal and monetary policy in Poland*, „43rd IBIMA Conference. Sustainable Global Economic Development within 2025 Vision: Research and Practice”.
- Antczak E., Miszczyńska K. (2020), *The self-perceived high level of health quality of Europeans – spatial analysis of determinants*, „Journal of Applied Economics”, no. 23(1).
- Artienwicz N., Jaworska E., Korzeniowska D., Maruszewska E.W. (2021), *Kognitywne i społeczne uwarunkowania podejmowania decyzji z zakresu tworzenia informacji sprawozdawczej*, Wydawnictwo IUS PUBLICUM – Instytut Prawa Gospodarczego.
- Artienwicz N., Jaworska E., Korzeniowska D., Maruszewska E.W. (2022), *Nastroj, motywacja i stres w pracy księgowego a tworzenie informacji sprawozdawczej*, Wydawnictwo IUS PUBLICUM – Instytut Prawa Gospodarczego.
- Barszczewska O., Piechota A. (2021), *The impact of introducing successive biosimilars on changes in Prices of Adalimumab, Infliximab, and Trastuzumab – Polish experiences*, „International Journal of Environmental Research and Public Health”, vol. 18 (13).
- Bogulebska J., Jasiniak M., Zengin B. (2024), *Directions of foreign capital destinations in the EU countries and the turmoil of the global economy*, „Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization & Management”, vol. 205, s. 73–90, <http://dx.doi.org/10.29119/1641-3466.2024.204.5>
- Bolek M. (2017), *Wzrost przedsiębiorstw w kontekście płynności finansowej i innych czynników – analiza spółek notowanych na NewConnect*, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia”, vol. 82, no. 1, <https://doi.org/10.18276/frfu.2017>
- Bolek M. (2018), *Determinanty wzrostu przedsiębiorstw na rynku kapitałowym: przykład NewConnect*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Bolek M., Gniadkowska-Szymańska A. (2019), *Net working capital strategy influencing beta coefficient based on companies listed on NewConnect Alternative Exchange in Warsaw*, „E-Finanse”, vol. 15, no. 2, s. 36–47, <https://doi.org/10.2478/fiqf-2019-0010>

- Brzeszczyński J., Gajdka J., Kutan A. (2017), *Central Bank Communication and the impact of public announcement of new monetary policy data on the reaction of foreign exchange and stock markets: Evidence from Poland*, „Argumenta Oeconomica”, vol. 39, no. 2, <https://doi.org/10.15611/aoe.2017.2.02>
- Brzeszczyński J., Gajdka J., Schabek T. (2020), *Bitcoin as a new currency*, „Folia Oeconomica Stetinensia”, vol. 20, no. 2, <https://doi.org/10.2478/fofi-2020-0035>
- Brzeszczyński J., Gajdka J., Schabek T. (2021a), *How risky are the socially responsible investment (SRI) stocks? Evidence from the Central and Eastern European (CEE) companies*, „Finance Research Letters”, vol. 42, 101249, <https://doi.org/10.1016/j.frl.2021.101939>
- Brzeszczyński J., Gajdka J., Kutan A., Schabek T. (2021b), *How much do the central bank announcement matter of financial markets? Application of the rule-based trading system approach*, „Expert Systems with Applications”, vol. 182, <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2021.115201>
- Brzeszczyński J., Gajdka J., Kutan A., Schabek T. (2023a), *Central bank's communication and markets' reactions: Polish evidence*, „International Journal of Emerging Markets”, vol. 18, no. 9, <https://doi.org/10.1108/IJOEM-09-2020-1061>
- Brzeszczyński J., Gajdka J., Kutan A., Schabek T. (2023b), *Monetary policy and investors' behaviour*, [w:] M. Dietl, D. Zarzecki (eds.), *Understanding the Polish Capital Market. From Emerging to Developed*, Routledge, <https://doi.org/10.4324/9781003298069-4>
- Brzeszczyński J., Gajdka J., Pietraszewski P., Schabek T. (2022), *Has the risk of socially responsible investments (SRI) companies stocks changed in the COVID-19 period? International evidence*, „Finance Research Letters”, vol. 49, <https://doi.org/10.1016/j.frl.2022.102986>
- Buczkowski A., Fila J. (2023), *Raportowanie schematów podatkowych a dopuszczalność stosowania indywidualnej interpretacji prawa podatkowego*, „Ekonomia Międzynarodowa”, nr 41, <https://doi.org/10.18778/2082-4440.41.01>
- Burzyńska D. (2016), *Inicjatywy klastrowe jako element zielonej gospodarki, Finanse na rzecz zrównoważonego rozwoju. Gospodarka – etyka – środowisko*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 437.
- Burzyńska D. (2023a), *Determinanty ryzyka finansowego w systemie gmin w Polsce*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, vol. 67 (2), <https://doi.org/10.15611/pn.2023.2.03>
- Burzyńska D. (2023b), *Dylematy atrakcyjności inwestycji podmiotów prywatnych w odnawialne źródła energii*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, vol. 67 (3), <https://doi.org/10.15611/pn.2023.3.01>
- Burzyńska D. (2023c), *Kryzys energetyczny a inwestycje w OZE przedsiębiorstw sektora MŚP*, [w:] A. Bielawska, D. Zawadzka (red.), *System finansowy w obliczu kryzysów-wybrane aspekty*, Wydział Nauk Ekonomicznych, Politechnika Koszalińska, Koszalin.
- Burzyńska D., Burchard-Dziubińska M. (2023), *Rola funduszy ekologicznych w finansowaniu działań prośrodowiskowych*, [w:] M. Burchard-Dziubińska, K. Prandecki (red.), *Zielone finanse*, Polska Akademia Nauk, Warszawa.
- Burzyńska D., Hajdys D. (2021), *Determinanty i źródła finansowania ekoinnowacji w polskich przedsiębiorstwach*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Oeconomica”, nr 1 (352), <https://doi.org/10.18778/0208-6018.352.04>

- Cegłowski B., Jackowicz K., Kozłowski Ł., Kuchciak I. (2025), *Banks, freedom, and political connections: New evidence from around the world*, „Journal of Financial Stability”, vol. 76.
- Celczyńska A. (2016a), *Etyczny wymiar terminowości likwidacji szkód komunikacyjnych*, [w:] I.D. Czechowska (red.), *Etyka w relacjach instytucji finansowych z gospodarstwami domowymi*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Celczyńska A. (2016b), *Świadczenia rentowe dla osób bezpośrednio poszkodowanych w wypadkach drogowych*, „Acta Universitatis Lodzensis Folia Oeconomica”, nr 1 (318).
- Czajkowska A. (2024), *Identyfikacja nieetycznych negocjacji kredytowych na podstawie spraw spornych*, „Fides, Ratio Et Patria. Studia Toruńskie”, vol. 19, <https://doi.org/10.56583/frp.2557>
- Czechowska I., Stępińska J. (2023), *Consumer protection mechanisms in the Polish market of unit-linked insurance products*, „International Review of Financial Consumers”, vol. 8, no. 1.
- Czechowska I.D., Kubacki D. (2023), *Failure to comply with information obligations in the consumer credit market – the reality of consumer protection*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego”, nr 02.
- Czechowska I.D., Padaszyńska M. (2024), *Digital banking performance on the example of Paytech solutions: Polish perspective*, „Procedia Computer Science”, no. 246.
- Czechowska I.D., Padaszyńska M., Jędrzejczak R., Sadowski A. (2024a), *Information as a consumer protection instrument on the consumer credit market*, „Technological and Economic Development of Economy”.
- Czechowska I.D., Lipiński Cz., Zatoń W., Stawska J., Stępińska J., Borys M. (2024b), *Finansowanie gospodarki przez sektor bankowy: Scenariusze zdarzeń*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Enjolras G., Sanfilippo G., Soliwoda M. (2021), *What determines the capital structure of farms? Empirical evidence from Poland*, „Baltic Journal of Economics”, vol. 21, no. 2, <https://doi.org/10.1080/1406099X.2021.1972587>
- Esposito P., Antonucci G., Palozzi G., Fijałkowska J. (2024), *Cognitive systems for improving decision-making in the workplace: an explorative study within the waste management field*, „Management Decision” 2024, vol. ahead-of-print No. ahead-of-print, <https://doi.org/10.1108/MD-08-2023-1320>
- Fila J. (2015), *European microfinance: Relevance, efficiency and impact*, „Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe”, vol. 18, iss. 4, <https://doi.org/10.1515/cer-2015-0035>
- Fila J. (2016), *Zielone mikrofinanse jako element zrównoważonego rozwoju*, *Finanse na rzecz zrównoważonego rozwoju. Gospodarka – etyka – środowisko*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 437.
- Fila J. (2018a), *Europejskie instytucje mikrofinansowe. Wymiar ekonomiczny i społeczny*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Fila J. (2018b), *Microfinance institutions in Poland: Towards preventing social and financial exclusion*, „Economic and Environmental Studies”, vol. 18, iss. 2 (46), <https://doi.org/10.25167/ees.2018.46.4>

- Fila J. (2018c), *Spółeczna odpowiedzialność biznesu z perspektywy mikrofinansów*, „Marketing i Rynek”, nr 11.
- Fila J., Grzegorzczak E., Paduszyńska M. (2022), *Wybrane źródła finansowania mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Fila J., Grzegorzczak E., Buczkowski A. (2024), *Przedsiębiorcy w obliczu zmian w opodatkowaniu dochodów: regulacje, reformy i symulacje. Stan prawny uwzględniający przepisy Polskiego Ładu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Florczak T. (2022) *Efektywność finansjalizacji państw członkowskich Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Florczak T. (2024), *Financialization of European Union countries – An attempt to determine differentiation through cluster analysis*, „Entrepreneurship and Sustainability”, iss. 11 (3).
- Florczak T., Czechowska I.D. (2022), *Efficiency of banking sectors of the European Union. A comparative benchmarking analysis before and during the COVID-19 pandemic*, „Entrepreneurship and Sustainability Issues”, vol. 10 (2).
- Gajdka J., Pietraszewski P. (2016), *Economic growth, corporate earnings and equity returns: Evidence from Central and Eastern European countries*, „Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe”, vol. 19, no. 3, <https://doi.org/10.1515/cer-2016-0022>
- Gajdka J., Szymański M. (2019), *Changes in the capital structure of Polish companies during the last twenty years (1997–2017)*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio H – Oeconomia”, t. 53, nr 4, <https://doi.org/10.17951/h.2019.53.4.53-68>
- Gajdka J., Szymański M. (2024), *Dividend Policy in turbulent times: Polish firms during the Covid-19 pandemic*, „Scientific Papers of Silesian University of Technology”, Organization And Management Series, vol. 211, <https://doi.org/10.29119/1641-3466.2024.211.6>
- Gajdka J., Brzeszczyński J., Marcinkowska M., Kulińska-Sadłocha E. (2024), *Aspekty ESG w działalności banków w Polsce – rozwój, stan obecny, perspektywy*, „Program Analityczno-Badawczy WIB”, nr 1.
- Gawron O. (2022), *Świadomość finansowa wśród konsumentów dotycząca możliwości i zagrożeń Fintech na rynku usług finansowych*, „Rozprawy i Studia. Uniwersytet Szczeciński”, t. (1326) 1252.
- Gawron O., Iwanicki A. (2023), *Tokeny NFT jako obiekt spekulacji finansowej*, [w:] *Inwestycje alternatywne w niespokojnych czasach. Inwestycje emocjonalne i kryptoaktywa*, Wydawnictwo UMCS w Lublinie, Lublin.
- Gniadkowska-Szymańska A. (2018), *Płynność obrotu a stopa zwrotu z akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Gniadkowska-Szymańska A. (2022), *Liquidity of assets and liquidity of shares. The example of the Warsaw Stock Exchange*, „Bank i Kredyt”, t. 52, nr 1.
- Grzegorzczak E. (2019), *Sektor private equity/venture capital w Polsce na tle Europy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

- Grzegorzczak E. (2021), *Crowdfunding udziałowy w Polsce*, [w:] M. Adamczyk i in., *Europa Środkowa i Wschodnia. Dekady wolności – czas przemian*, t. III, *Społeczno-gospodarcze aspekty przemian w Europie środkowej i wschodniej przed i po 1989 r.*, Wydawnictwo Naukowe FNCE.
- Grzegorzczak E. (2024), *Istotność działalności polskich portali crowdfundingowych we wspieraniu przedsiębiorstw*, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Oeconomica”, t. 3(368), <https://doi.org/10.18778/0208-6018.368.01>
- Grzelczak M. (2024), *Determinanty obrotu bezgotówkowego w krajach Unii Europejskiej na przykładzie kart płatniczych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Guziejewska B. (2015), *Designing a revenue structure in local self-government entities in Poland: Taxes versus grants*, „Equilibrium. Quarterly Journal of Economics and Economic Policy”, vol. 10, iss. 3.
- Guziejewska B. (2016), *Rodzaje i zakres iluzji fiskalnych wśród polskich radnych w świetle wyników badań jakościowych*, „Samorząd Terytorialny”, nr 3.
- Guziejewska B. (2021), *A comparative approach to fiscal illusions: A synthesis of the conclusions from a Polish study in relation to new ideas and empirical research in selected countries*, „Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe”, vol. 24 (2).
- Guziejewska B., Walerysiak-Grzechowska K. (2020), *A local government revenue system under macroeconomic pressure – The case of Poland*, „Prague Economic Papers” vol. 29, iss. 1.
- Guziejewska B., Walerysiak-Grzechowska K. (2024), *Financial and administrative decentralisation and the Leviathan hypothesis for Poland: Multivariant cointegration analysis*, „Myśl Ekonomiczna i Polityczna”, nr 2 (81).
- Guziejewska B., Witczak I. (2022), *The Polish Deal's changes to the tax system versus the compatibility of fiscal policy goals*, „Optimum. Economic Studies”, nr 2 (108).
- Guziejewska B., Witczak I. (2024), *W poszukiwaniu efektywnego i optymalnego opodatkowania spółek: CIT estoński*, „Optimum. Economic Studies”, nr 2 (116).
- Guziejewska B., Majdzińska A., Żółtaszek A. (2021), *The flypaper effect and desirable legislative changes to local government financing systems*, „Lex Localis – Journal of Local Self-Government”, vol. 19, iss. 3.
- Hadro D., Pauka M., Gemra K., Okoń S., Fijałkowska J. (2022), *Voluntary disclosure and relational connectivity – The case of the Polish bond market*, „Journal of Banking and Financial Economics”, vol. 2 (18), <https://doi.org/10.7172/2353-6845.jbfe.2022.2.3>
- Hadro D., Fijałkowska J., Słóński T. (2023), *Quantum leap or information heap? The study on information quality of integrated reports*, [w:] M. Dietl, D. Zarzeccki (eds.), *Understanding the Polish Capital Market: from Emerging to Developed*, Taylor & Francis. Routledge.
- Hajdys D. (2022), *Application of the public-private partnership formula in thermomodernization projects of public buildings in Poland in the years 2009–2020*, „Ekonomia i Prawo. Economics and Law”, nr 21 (3).
- Hajdys D. (2023), *Governmental local investment fund as a financial instrument to support urban investment on the example of cities with district status in the Lodz Voivodeship*, „Finanse i Prawo Finansowe”, nr 40 (4).

- Hajdys D., Ślebocka M. (2021), *Rewitalizacja miast we współpracy z podmiotem prywatnym w formule partnerstwa publiczno-prywatnego*, edu-Libri, Kraków–Legionowo.
- Hajdys D., Ziarko M. (2024), *Financial situation of cities in the Lodz voivodeship in the era of the COVID-19 pandemic – Trends of change and impact on indebtedness*, „OPTIMUM. Economic Studies”, vol. 1 (115).
- Jabłońska M. (2017), *Finansowe aspekty rozwoju regionalnej przedsiębiorczości*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Jabłońska M. (2024), *The impact of innovation on business development. The example of moderate innovators and Visegrad Group Countries*, *Economy of Region, „Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe”*, vol. 27, no. 1, s. 7–29, <https://doi.org/10.18778/1508-2008.27.01>
- Jabłońska M., Fila J. (2021), *Conditions for the development of entrepreneurship in the regions of the Visegrad group countries*, „Prague Economic Papers”, vol. 30 (4), s. 470–488, <https://doi.org/10.18267/j.pep.777>
- Jabłońska M., Ławińska K. (eds.) (2024), *The Importance of Social Innovations in the Knowledge-Based Economy in the Context of Footwear Sector Solutions*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Jabłońska M., Dziuba R., Razali F. M. (2023), *Entrepreneurship response to the crisis as exemplified by selected European countries*, „Journal of International Studies”, vol. 16 (4), s. 177–190, <https://doi.org/10.14254/2071-8330.2023/16-4/12>
- Jackowicz K., Kozłowski Ł., Kuchciak I., Marcinkowska M. (2020), *Local banks in social media: Determinants and consequences*, „Economic Research – Ekonomska Istraživanja”, t. 33.
- Jeziorska M. (2020), *Decyzje finansowe na rynku ubezpieczeń na życie a awersja do strat jednostek*, [w:] K. Opolski, A. Giemzik-Salwach (red.), *Gospodarka i społeczeństwo w dobie finansjalizacji*, CeDeWu, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie.
- Jędrzejka D. (2016), *Rozszerzona sprawozdawczość biznesowa spółek giełdowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Jędrzejka D. (2019), *Robotic process automation and its impact on accounting*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości”, t. 105 (161).
- Jędrzejka D. (2020), *Zrobotyzowana automatyzacja procesów w bankowości – szanse i wyzwania*, „Bezpieczny Bank”, nr 4 (81).
- Keller J., Radke M. (2024), *Behavioral distortions of individual investors in the decision-making process*, „Journal of International Studies”, vol. 17, no. 4, <https://doi.org/10.14254/2071-8330.2024/17-4/14>
- Klapkiv J. (2020), *Rynek usług ubezpieczeniowych: podstawy koncepcyjne, innowacje techniczne i perspektywy rozwoju [język ukraiński]*, „Ternopil: TNEU”.
- Klapkiv J., Putsenteilo P., Karpenko V. (2023), *The convergence of factors that affect the dairy product market: A comparative analysis of European Union countries*, „Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe”, no. 2.
- Klapkiv Y., Vovk V., Klapkiv L. (2020), *Comparative analysis of the health care institutions' competitiveness level*, „Montenegrin Journal of Economics”, vol. 16, no. 3.
- Klimczak K.M., Fryczak J.M., Hadro D., Fijałkowska J. (2024), *Equivalent sentiment measures for cross-language analysis of corporate communications*, „MethodsX”, vol. 12, Article number: 102745, <https://doi.org/10.1016/j.mex.2024.102745>

- Korytkowska-Piaskowska D. (2022), *Finansowa analiza występowania szkód dotyczących pacjentów na podstawie wyroków sądów okręgu łódzkiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Korzeniowska D. (2023), *Rozdział 2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych*, [w:] E.W. Maruszewska (red.), *Ustawa o rachunkowości. Komentarz + wzory do pobrania*, C.H.Beck, Warszawa.
- Korzeniowska D., Sułkowski Ł. (2020a), *Experimental methods in behavioural economic sciences*, [w:] K. Nermend, M. Łatuszyńska (eds.), *Experimental and Quantitative Methods in Contemporary Economics.*, CMEE 2018, Springer Proceedings in Business and Economics, Springer.
- Korzeniowska D., Sułkowski Ł. (2020b), *Going beyond cognitive approach to behavioral stream in economic sciences: Behavioristic and evolutionary perspectives*, „Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation”, vol. 16 (2), <https://doi.org/10.7341/20201621>
- Kozłowski Ł., Kuchciak I. (2021), *Small local banks in social media: Converting social responsibility into consumer attention and economic outcomes*, „Journal of Business Economics and Management”, vol. 22 (4).
- Krzeczewska O., Pastusiak R. (2022), *Does bankruptcy filing always mean contagion? Evidence from industry rivals*, „International Journal of Finance & Economics”, vol. 27, no. 1, <https://doi.org/10.1002/ijfe.2219>
- Krzeczewski B., Krzeczewska O., Pluskota A., Pastusiak R. (2019), *Does the agglomeration effect occur in the hospital sector? The impact of agglomeration economies on the financial performance of hospitals – An evidence from Poland*, „The International Journal of Health Planning and Management”, vol. 34, no. 2, <https://doi.org/10.1002/hpm.2716>
- Kubacki D. (2019), *Efektywność informacyjna rynku finansowego w wybranych krajach Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Kubacki D. (2023), *Reformy referencyjnych stóp procentowych na wybranych rynkach finansowych*, „Bezpieczny Bank”, nr 91 (2).
- Kuchciak I. (2020), *Wykluczenie bankowe w Polsce w aspekcie ekonomicznym i społecznym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Kuchciak I. (2023), *Financial education and banking inclusion during the pandemic period*, „Journal of Intercultural Management”, vol 15 (4).
- Kuchciak I. (2025), *Financial innovation in the process of financial inclusion*, [w:] K. Alexander, M. Gargantini, M. Siri (eds.), *The Cambridge Handbook of EU Sustainable Finance. Regulation, Supervision and Governance*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Kuchciak I., Warwas I. (2021), *Designing a roadmap for human resource management in the Banking 4.0.*, „Journal of Risk and Financial Management”, vol. 14 (12).
- Kulińska-Sadłocha E. (2022), *Environmental regulations as a framework for environmental risk management in banks*, [w:] M. Ziolo (ed.), *Environmental Risk Modelling in Banking* (Routledge International Studies in Money and Banking), Routledge, London.
- Kulińska-Sadłocha E. (2024), *The banking sector and the SDGs*, [w:] M. Ziolo (ed.), *The Role of Financial Markets in Achieving the Sustainable Development Goals*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, UK Northampton, MA, USA.

- Kulińska-Sadłocha E., Krosinsky C. (2025), *Climate finance*, [w:] M. Ziolo, M. Zaleska (eds.), *Finance, ESG and Sustainability: Contemporary Issues in Finance*, Routledge, London [w druku].
- Kulińska-Sadłocha E., Marcinkowska M., Szambelańczyk J. (2020), *The impact of pandemic risk on the activity of banks based on the Polish banking sector in the face of COVID-19*, „Bezpieczny Bank”, nr 79 (2).
- Laskowska I. (2012), *Zdrowie i nierówności w zdrowiu- determinanty i implikacje ekonomiczno-społeczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Laskowska I. (2018), *Financing health care and the development prospects of private health insurance in Poland*, „Economic and Environmental Studies”, vol. 18, no. 2.
- Laskowska I. (2024a), *Ekonomiczne determinanty popytu na ubezpieczenia na życie – ujęcie regionalne*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 69(9).
- Laskowska I. (2024b), *The development of the life insurance market in Central and Eastern European countries*, „Ekonomia i Prawo. Economics and Law”, vol. 23, no. 3.
- Laskowska I., Żółtaszek A. (2021), *Analizy i prognozy polskiego rynku pracy. Przekrój powiatowy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Laskowska I., Wieteska S., Juszczyk S. (2023), *Civil liability insurance for users of Personal Transport Equipment (PTE) as an element of protection for sharing economy participants*, „Finanse i Prawo Finansowe”, t. 1, nr 37.
- Lucińska A. (2015), *Art market in the European Union*, „International Advances of Economic Research”, vol. 21, no. 1, s. 67–79, <https://doi.org/10.1007/s11294-014-9503-y>
- Lucińska A. (2021), *Obrazy na rynku finansowym*, Difin, Warszawa.
- Lucińska A. (2025), *The regression model on the art market in Poland*, „Argumenta Oeconomica” [w druku].
- Ławrynówicz M., Marcinkowska M. (2020), *Covid-19 and the HR response of banks: The employee perspective*, „Human Relation Management”, vol. 6 (137).
- Łyskawa K., Kędra A., Klapkiv L., Klapkiv J. (2019). *Digitalization in insurance companies*, „Proceedings of 6th International Scientific Conference Contemporary Issues in Business, Management and Economics Engineering”.
- Marcinkowska M. (2018), *Dostępność danych sprawozdawczych banków – warunek sprawowania dyscypliny rynkowej i rozwoju badań naukowych nad bankami*, „Bezpieczny Bank”, nr 1 (70).
- Marcinkowska M. (2019), *Functioning of the financial industry*, [w:] V. Colaert, D. Busch, T. Incalza (eds.), *European Financial Regulation. Levelling the Cross-Sectoral Playing Field*, Hart Publishing, Oxford.
- Marcinkowska M. (2020), *Kapitał relacyjny banków a kryzys pandemiczny. Działania polskich banków względem interesariuszy w obliczu Covid-19*, Wydawnictwo SIZ, Łódź.
- Marcinkowska M. (2022a), *Multinationals in Russia and Ukraine in the face of war – The stakeholders’ perspective*, „Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe”, vol. 25 (4).
- Marcinkowska M. (2022b), *Próby włączenia ryzyka ESG do unijnych regulacji ostrożnościowych dla banków*, „Bezpieczny Bank”, nr 3 (88).

- Marcinkowska M. (2023), *Ryzyko w europejskim systemie bankowym*, „Bezpieczny Bank”, nr 2 (91).
- Marcinkowska M. (2025), *Stakeholder engagement*, [w:] K. Alexander, M. Gargantini, M. Siri (eds.), *The Cambridge Handbook of EU Sustainable Finance. Regulation, Supervision and Governance*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Marcinkowska M., Wdowiński P. (red.) (2016), *Wpływ regulacji kapitałowych i płynnościowych sektora bankowego na wzrost gospodarczy Polski*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Marcinkowska M., Brzeszczyński J., Charteris A., Gajdka J., Obojska L., Szczygielski J. (2024), *Sustainability, energy finance and the role of central banks: A review of current insights and future research directions*, „Energy Economics”, 108084.
- Marczak J. (2014), *Бюджетные доходы в Испании, Публичные финансы и налоговое право Ежегодник*, Выпуск 4, *Доходы бюджетов в странах Центральной и Восточной Европы* (Budget revenues of the Countries of Central and Eastern Europe), Издательство Воронежского государственного университета, Воронеж.
- Marczak J., Bogovac J. (2015), *Tax systems in Poland and Croatia – Comparative analysis*, [w:] J. Gliniecka, A. Drywa, E. Juchniewicz, T. Sowiński (red.), *Prawo finansowe wobec wyzwań XXI wieku* CeDeWu.pl, Warszawa.
- Marczak J., Bogovac J. (2016), *Rational tax system in the light of the management's perception – A theoretical review*, „Annales Universitatis M. Curie-Skłodowska. Sectio H – Oeconomia”, t. 50.
- Marczak J., Kępka K. (2016), *Budżet partycypacyjny w Polsce na przykładzie budżetu obywatelskiego miasta Łodzi. Analiza finansowa*, „Finanse Komunalne”, nr 1–2.
- Marczak J., Uvarova N. (2016), *The Kazakhstan-European Union partnership: Modernization of the Republic's financial system*, „DANUBE: Law, Economics and Social Issues Review”, vol. 7, iss. 4, <https://doi.org/10.1515/dand-2016-0015>
- Mikołajczyk B. (2014a), *Innowacyjność gospodarek w wybranych krajach wg Global Innovation Index*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Oeconomica”, nr 1 (298).
- Mikołajczyk B. (2014b), *Innowacyjność polskiej gospodarki na przełomie pierwszych dekad XXI w., Paradigmat finansowy w obliczu współczesnej ekonomii*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu”, t. 54, nr 3.
- Mikołajczyk B. (2014c), *Mierniki monitorowania innowacyjności w skali makro w krajach Unii Europejskiej*, [w:] I. Pyka, J. Cichy (red.), *Innowacje a wzrost gospodarczy*, „Studia Ekonomiczne, Zeszyty Naukowe Wydziałowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 186, cz. I.
- Mikołajczyk B. (2015), *Poland's innovativeness against the background of EU countries (recent research results)*, „Comparative Economic Research”, vol. 18, no. 2, <https://doi.org/10.1515/cer-2015-0010>
- Mikołajczyk B. (2016), *Obraz innowacyjności gospodarek w krajach UE mierzony Wskaźnikiem SII*, *Studia Ekonomiczne*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 282.
- Miszczyńska K. (2019), *Efektywność funkcjonowania szpitali publicznych w Łodzi*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Miszczyńska K., Antczak E. (2024), *Financial and nonfinancial determinants of the indebtedness of hospitals. The case of Poland*, „Journal of Management Analytics”, vol. 11 (1).

- Nastarowicz E., Czajkowska A., Stawska J. (2016), *Kredyty i pożyczki*, [w:] A. Celczyńska (red.), *Poradnik konsumenta usług finansowych*, Uniwersytet Łódzki, Łódź.
- Oliveira C., Oliveira A., Fijałkowska J., Silva R. (2021), *Implementation of balanced scorecard: Case study of a Portuguese higher education institution*, „Management: Journal of Contemporary Management Issues”, vol. 26(1), <https://doi.org/10.30924/mjcmi.26.1.10>
- Patrzalek L., Poniatowicz M., Guziejewska B., Kańduła S. (2019), *Nierówności fiskalne w samorządzie terytorialnym. Przyczyny, mechanizmy i instrumenty wyrównywania*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław.
- Patrzalek L., Poniatowicz M., Guziejewska B., Kańduła S. (2022), *Od rozwoju do erozji finansów samorządu terytorialnego w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław.
- Perlińska M. (2020), *Prawa do emisji gazów cieplarnianych w sprawozdawczości finansowej przedsiębiorstw. Propozycja standardu rachunkowości*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Perlińska M. (2022), *Greenhouse gas emission rights in accounting – Is a global benchmark needed?*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości”, t. 46, nr 4.
- Piechota A (2015), *Medication insurance policy – A new insurance product in the Polish health care system*, „Olsztyn Economic Journal”, no. 10 (4).
- Piechota A. (2022), *Usługa ubezpieczenia dla szpitali publicznych w świetle przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych na przykładzie województwa łódzkiego*, „Wiadomości Ubezpieczeniowe”, nr 4.
- Piechota A. (2023), *Purchase documentation as a source of information about insurance bought by public hospitals in Poland*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio H – Oeconomia”, t. 57, nr 2.
- Pietraszewski P. (2016), *Podstawy mikroekonomiczne agregatywnej funkcji produkcji o stałych przychodach względem skali*, „Oeconomia. Rynek, gospodarka, społeczeństwo”, t. 45, <https://doi.org/10.17451/eko/45/2016/147>
- Pietraszewski P. (2018), *Ceny akcji, produkt krajowy brutto i stopy procentowe: analiza współzależności dla Polski*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Oeconomica”, nr 2 (334), <https://doi.org/10.18778/02086018.334.08>
- Pietraszewski P. (2020), *Studying the Stock Market – Economic activity nexus in Poland with a VAR-VECM approach*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Oeconomica”, nr 3 (348), <https://doi.org/10.18778/0208-6018.348.04>
- Pluskota A. (2024), *The impact of corruption on ESG based on EU countries*, „Oeconomia i Prawo. Economics and Law”, vol. 23, <https://doi.org/10.12775/EiP.2023.019>
- Putsenteilo P., Klapkiv Y., Karpenko V., Gvozdecka I. (2020), *The role of institutions in the development of agriculture*. „Bulgarian Journal of Agricultural Science”, no. 26 (1).
- Rogowska-Rajda B., Tratkiewicz T. (2020), *Deduction and adjustment of input VAT as regards economic and non-economic use of goods and services*, „Studia Prawno-Ekonomiczne”, t. 117, <https://doi.org/10.26485/SPE/2020/117/8>
- Schabek T. (2016), *Czynniki behawioralne i fundamentalne a stopy zwrotu z akcji rynków wschodzących. Polska i Brazylia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

- Schabek T. (2020), *The financial performance of sustainable power producers in emerging markets*, „Renewable Energy”, vol. 160, <https://doi.org/10.1016/j.renene.2020.06.067>
- Schabek T., Barros L. (2021), *The market, macroeconomic, and behavioural factors in emerging markets: The case of Poland*, „Argumenta Oeconomica”, vol. 1, no. 46, <https://doi.org/10.15611/aoe.2021.1>
- Schabek T., Maknickienė N. (2018), *Influence of macroeconomic factors on stock prices in Poland – Cross section and time series analysis*, „Conference Proceedings 10th International Scientific Conference Business and Management 2018”, <https://doi.org/10.3846/bm.2018.54>
- Schabek T., Olgić Draženović B., Mance D. (2019), *Reaction of Zagreb Stock Exchange CROBEX Index to macroeconomic announcements within a high frequency time interval*, „Proceedings of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business”, vol. 37, no. 2, <https://doi.org/10.18045/zbefri.2019.2.741>
- Skoczylas-Tworek A. (2020a), *Disclosure of non-financial information in the field of counteracting corruption and bribery in economic practice*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, t. 64 (4), <https://doi.org/10.15611/pn.2020.4.14>
- Skoczylas-Tworek A. (2020b), *Non-financial reporting in economic practice*, „Acta Scientiarum Polonorum. Seria: Oeconomica”, vol. 19 (2), <https://js.wne.sggw.pl/index.php/aspe/article/view/3371>
- Skoczylas-Tworek A. (2022), *Fraud risk in times of crisis and the development of its mitigation tools*, „Zeszyty Naukowe Polityki Europejskie. Finanse i Marketing”, t. 28 (77).
- Skoczylas-Tworek A. (2023), *Whistleblowing in Polish business entities in relation to EU legal requirements*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, t. 67, nr 2, <https://doi.org/10.15611/pn.2023.2.11>
- Stawska J. (2023), *The specificity determinants of monetary and fiscal policy in the V4 countries. Comparative economics perspective*, [w:] M. del Carmen Sánchez-Carreira, P. J. Reis Mourão, B. Blanco-Varela (eds.), *European Regional Policy and Development: Forgotten Regions and Spaces* e Routledge, NY.
- Stawska J., Reis Mourao P. (2021), *Expansionary or restrictive policies in Eurozone? Discussing Dominating trends in the first two decades of the Euro*, „Acta Oeconomica”, vol. 71, iss. 3.
- Stawska J., Malaczewski M., Malaczewska P., Stawasz-Grabowska E. (2021), *The Nash equilibrium in the policy mix model for Czechia, Hungary, and Romania*, „Cogent Economics & Finance”.
- Stawska J.M., Reis Mourao P. (2020), *Governments as bankers – How European bonds have substituted bank deposits*, „Applied Economics”.
- Stępińska J. (2024), *Credit borrower sector of economy and credit risk for banks*, „Finanse i Prawo Finansowe”, t. 4, nr 44.
- Stępnicka N., Wieteska S. (2021), *Bezpieczeństwo stosowania nanotechnologii i nanomateriałów*, [w:] M. Molendowska, R. Miernik (red.), *Human Security. Wybrane zagadnienia*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń.
- Stopczyński A.R. (2020), *Banki na progu upadłości – refleksje nad postępowaniem*, „Bank i Kredyt”, nr 51 (5).

- Stopczyński A. (2024), *Interes publiczny i ochrona klienta w przymusowej restrukturyzacji banku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Sucheckie A. (2019), *Spatiotemporal analysis of Polish municipal budget expenditure on selected categories of cultural institutions in the years 2003 to 2016*, „Public Governance / Zarządzanie Publiczne”, nr 2 (48).
- Sucheckie A. (2020), *An evaluation of the technical efficiency of cultural institutions in Poland: a case study of the regional system of public libraries*, „Argumenta Oeconomica”, nr 2 (45).
- Szydłowski C. (2018), *Audyt wewnętrzny w procesie zarządzania organizacją*, [w:] M. M. Nowak, P. Dziekański (red.), *Wybrane problemy zarządzania i ekonomii*, Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, Ostrowiec Świętokrzyski.
- Szydłowski C. (2019), *Rola audytu wewnętrznego w ocenie wydatków samorządów miejskich*, „Zeszyty Naukowe SGGW, Polityki Europejskie, Finanse i Marketing”, nr 22 (71).
- Szydłowski C. (2020), *Income budgets evaluation of selected communes of Pomorskie Voivodship in Poland from the tax on means of transport*, „Baltic Journal of Economic Studies”, vol. 6 (3), <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2020-6-3-41-47>
- Szydłowski C. (2022), *Ocena udziału wydatków na lokalny transport zbiorowy w wydatkach z budżetu wybranych miast Polski jako obszar analizy finansowania zrównoważonego rozwoju*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, t. 66, nr 3, <https://doi.org/10.15611/pn.2022.3.11>
- Szydłowski C. (2024), *Environmental aspects in public procurement in Poland: a case study of selected supply tenders*, „Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie/ Politechnika Śląska”, nr 211, <https://doi.org/10.29119/1641-3466.2024.211.3>
- Szymańska A. (2014), *Statystyczna analiza systemów bonus-malus w ubezpieczeniach komunikacyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Szymańska A. (2016), *Składki i roszczenia w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Oeconomica”, nr 1 (318).
- Szymańska A. (2017), *The application of Bühlmann Straub model to the estimation of net premium rates depending on the age of the insured in the motor third liability insurance*, „Statistics in Transition”, vol. 18, no. 1.
- Szymańska A. (red.) (2017), *Ubezpieczenia i finanse. Rozwój i perspektywy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Szymańska A., Szymański J. (2018), *Efektywność ekonomiczna ubezpieczeń zawieranych przez gminy w Polsce w latach 2013–2017*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, t. XIX, z. 10, cz. I.
- Szymańska A., Wieteska S. (2017a), *Ocena ryzyka eksploatacji biogazowni rolniczych w Polsce na potrzeby ubezpieczeń od wybranych zdarzeń losowych*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 500.
- Szymańska A., Wieteska S. (2017b), *Ocena ryzyka eksploatacji morskich elektrowni wiatrowych w Polsce dla potrzeb ich ubezpieczenia od wybranych zdarzeń losowych*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio H – Oeconomia”, t. 51, nr 5.

- Szymańska A., Bednarczyk T., Skibińska-Fabrowska I. (2021), *An empirical study on the financial preparation for retirement of the independent workers for profit in Poland*, „RISKS”, vol. 9 (160).
- Szymańska A., Tomczyk T., Dankiewicz R. (2023), *Corporate bankruptcy, a spatial and temporal perspective – the case of Poland*, „Journal of Security and Sustainability Issues”, vol. 13.
- Szymański M. (2024), *Struktura kapitału spółek publicznych w Polsce w okresie przed oraz po wybuchu pandemii COVID-19*, Łódź, praca doktorska.
- Szymański M., Wojtalik G. (2019), *Efekty kalendarzowe na alternatywnych rynkach giełdowych w Warszawie i Londynie*, „Studia Prawno-Ekonomiczne”, t. 113, <https://doi.org/10.18778/0208-6018.350.02>
- Szymański M., Wojtalik G. (2020), *Calendar effects in the Stock Markets of Central European countries*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Oeconomica”, vol. 5, no. 350, <https://doi.org/10.18778/0208-6018.350.02>
- Ślebocka M. (2021), *The social aspect of revitalization – The Lodz city case study*, „Finanse i Prawo Finansowe”, nr 2 (30).
- Ślebocka M. (2022), *Revitalization mcroprojects: How the civic budget supports regeneration activities in Cities – The Łódź City case study*, „Ekonomia i Prawo. Economics and Law”, vol. 21 (4).
- Ślebocka M. (2024), *Wykorzystanie potencjału społecznego w rewitalizacji miast na przykładzie wybranych miast wojewódzkich*, „Finanse Komunalne”, nr 2.
- Świeszczał K. (2019), *Bank a FinTech – konkurencja czy współpraca?*, „Bezpieczny Bank”, nr 3 (76).
- Świeszczał K. (2023), *Zaufanie społeczne a uwarunkowania psychologiczne atrakcyjności oferty sektora FinTech wśród klientów indywidualnych banków*, „Kwartalnik Antymonopolowy i Regulacyjny”, nr 6 (12).
- Tratkiewicz T. (2022), *Grupowe rozliczanie VAT – polska perspektywa*, „Studia Prawno-Ekonomiczne”, t. 122, <https://doi.org/10.26485/SPE/2022/122/3>.
- Turgut M.B., Tratkiewicz T. (2023), *Estimate of the underground economy in Poland based on household expenditures and incomes*, „Central European Journal of Economic Modelling and Econometrics”, vol. 15, iss. 1, <https://doi.org/10.24425/cejeme.2023.144997>
- Uryszek T. (2020), *Stabilizacja i optymalizacja długu publicznego a zrównoważenie sektora finansów publicznych. Polska na tle Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Uryszek T., Kłysik-Uryszek A. (2020), *Are treasury debt instruments still attractive to foreign investors? Poland – A case study based on ATM and ATR*, „Ekonomia Międzynarodowa”, nr 30.
- Uryszek T., Klonowska A. (2022), *Fiscal sustainability vs tax gap – Evidence from Poland*, „Acta Oeconomica”, nr 72 (1).
- Walerysiak-Grzechowska K. (2024), *Wpływ zmian demograficznych na wzorce konsumpcji gospodarstw domowych w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Wieteska S., Węgrzyn M., Jeziorska M. (2021), *Sleep disorders as a safety issue in transport and communication largely not appraised by national health policies*, „Zarządzanie Publiczne/Journal of Public Governance”, vol. 58, no. 4.

- Wieteska S., Szydlik-Leszczyńska A., Stęplewska K. (2023), *Deterioration in trade value of passenger cars*, „Journal of Applied Economic Sciences”, vol. XVIII, Summer, iss. 2 (80).
- Witczak I. (2023), *Strategia podatkowa jako determinanta kreowania wartości przedsiębiorstwa*, „Przegląd Prawno-Ekonomiczny”, nr 1.
- Witczak I. (2024), *The significance of tax risk for Polish companies based on the findings of an empirical study*, „Research Papers in Economics and Finance”, vol. 8 (2).
- Witczak R. (2018), *The use of different methods of the tax base estimation in income taxes in the light of SAC Rulings in 2017 in Poland*, „European Financial Systems 2018. Proceedings of the 15th International Scientific Conference”.
- Witczak R. (2022), *The blockade of bank account by the use of stir – Danger or protection for taxpayers in the light of SAC’s decisions*, „Journal of Finance and Financial Law”, vol. 4, no. 36.
- Witczak R., Zimny A. (2020), *Wpływ stopnia ryzyka na wysokość cen transferowych w przypadku pożyczek między podmiotami powiązanymi*, „Ekonomia Międzynarodowa”, nr 31.
- Witczak R., Zimny A. (2021), *The economic nature of deferred income and the accuracy of the assessment of financial condition ratios*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości”, t. 45, nr 1, <https://doi.org/10.5604/01.3001.0014.8355>
- Wojciechowski M. (2021), *Samorząd terytorialny w Polsce. Ustrój ekonomiczny*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Wolski R. (2017), *Risk and return in the real estate, bond and stock markets*, „Real Estate Management and Valuation”, vol. 25, no. 3, <https://doi.org/10.1515/remav-2017-0018>
- Wolski R., Załączna M. (2017), *Wpływ zmian regulacyjnych na wyniki niemieckich publicznych otwartych funduszy inwestycyjnych nieruchomości*, „Nauki o Finansach”, vol. 3, no. 32, <https://doi.org/10.15611/nof.2017.3.10>
- Wolski R., Bolek M., Brzeszczyński R., Gajdka J., Kutan A. (2023), *Do investment fund managers behave rationally in the light of central bank communication? Survey evidence from Poland*, „Quantitative Research in Financial Markets”, vol. 15, no. 5, <https://doi.org/10.1108/QRFM-07-2021-0124>
- Zaremba A., Schabek T. (2017), *Seasonality in government bond returns and factor premia*, „Research in International Business and Finance”, vol. 41, <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2017.04.036>
- Ziomba M. (2022), *Drogowskazy bankowości. Współczesne kierunki rozwoju bankowości w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Ziomba M. (2024), *Consumer in the buy now, pay later market – Opportunities and threats*, „Finanse i Prawo Finansowe”, nr 43.
- Ziomba M., Stopczyński A. (2021), *Rebuild trust or stigmatize unfair practices: How can consumer protection institutions shape pro-social attitudes of banks*, „Social Entrepreneurship Review”, no. 1.
- Zimny A. (2020), *Efektywność finansowa spółek dystrybucji i przesyłu energii jako specyficznych segmentów rynku energii elektrycznej w Polsce*, [w:] D. Hajdys (red.), *Problemy ekonomii i finansów na początku XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

- Zimny A. (2021), *The impact of financial leverage on a company's market valuation*, „Journal of Finance and Financial Law”, vol. 4 (28), <https://doi.org/10.18778/2391-6478.S.2021.11>
- Zimny A. (2022), *The impact of asset structure on a company's financial results stability*, „Journal of Finance and Financial Law”, vol. 4 (36), <https://doi.org/10.18778/2391-6478.4.36.07>
- Zioło M., Spoz A., Kulińska-Sadłocha E. (2021), *Zrównoważone rynki finansowe. Perspektywa krajowa i międzynarodowa*, PWE, Warszawa.